

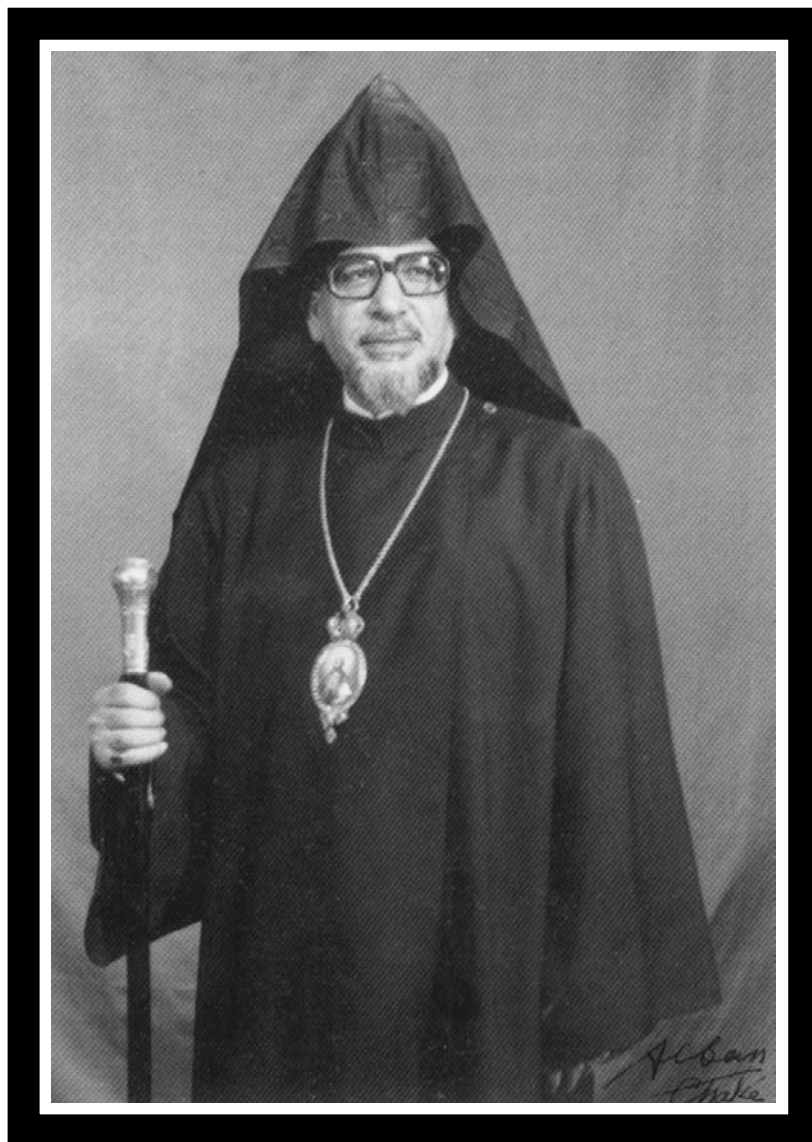
ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԻ

DEGHEGADOU

ديجيجادو

Հաստատված է Գոթյեթի Հ.Գ.Ը.Մ.Ի

نشره جمعية القادسية للتحرير والاهمية العامة

ՀԱՆԳԻՍ

Տ. ՉԱԷՆ Ս. ԱՐԷ. ՉԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

1929-2004

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

	Հաղորդա թուփին	1
	Մեր Խօսքը 21-րդ Դարու Մեմին Կրթական Հո-եր եւ Պարտաւորութիւններ	3
ԽՍՔԱԳԻՐ Արքսի Եօպլեթեան	Արամ Խաչատուրեանի 100-ամեակ Մենահամեր · Ջութակահարուի Նայրիի Քրէտեանի Կատարմամբ Միհրան Ղազելեան	6
ԳԵՂԱՐՈՒԷՍՏԱԿԱՆ ՁԵԼԱԴՐՈՐՈՒՄ ՇԱՀԷ ԼՈՒՍՐԱՐԵԱՆ	ՀԲԸՄ-ը Կը Նշէ Արամ Խաչատուրեանի Ծննդեան 100-ամեակը Դաշնակահար Շահան Արծրունիի Մասնակցութեամբ	9
	Յար անքի Խօսք` Յակոբ Մար արեանի Յիշատակին Ա. Եօպլեթեան	10
ՀԱՍՎԱՐԳՉԱՅԻՆ ՇԱՐՈՒԿԸ Անի Պօղոսեան	Թամանեանի Երազը Սօսի Յակոբեան	11
	ՀԲԸՄ-ը Կը Նշէ Մշակոյթի Ամիսը Պաղտատի մէջ Թրգմ. Մ. Գ.	13
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	2003-ի ՀԲԸՄ-ի Կարպիս Փափագեան Մրցանակը` Գերմանացի Ստաւորականին	14
	Ան լիոյ Stone Henge-ը, Հայերն Ու Քարահունջը Սօսի Յակոբեան	15
	Պար Եւատրուն 2002-2003 Տարեշրջանի Ե Ժպտահայ Գերազանցիկ Ուսանողներուն Գահիրէ Աղեքսանդրիա	17 20
	Նոր Հրատարակութիւն «Արեւիկ Այբբենարան» «S.»	22
	ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Կաղանդ Պապան ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ կ'այցելէ	23
	Ազդ	23
Թի 30 Նոր Շրջան Յունուար 2004	Անդամական	24

Ը Ա Ղ Ո Ր Ղ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Յ Ի Ն

Շաբաթ, Յունուար 24-ին, ժամը 18.00-ին, Գահիրեի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ Առաջնորդանիստ Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ նորօք վախճանեալ՝ հոգելոյս Ս. Չաւեն Արք. Չինչինեանի թաղման Եկեղեցւոյ կարգը:

Սոյն արարողութեան կը նախագահէր Արեւմտեան Եւրոպայի Հայրապետական պատուիրակ եւ Փարիզի առաջնորդ Գերաշնորհ Ս. Գիւտ Արքեպիսկոպոս Նազգաշեան, մասնակցութեամբ Ն. Ս. Օ. Ս. Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի կողմէ նշանակուած պատուիրակութեան անդամներէն՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Հրատարակչական մարմնի ատենապետ՝ Գերաշնորհ Ս. Ներսէս Արքեպիսկոպոս Պօզապալեանի եւ Կեդրոնական Եւրոպայի Հայրապետական պատուիրակ՝ Գերաշնորհ Ս. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Գրիգորեանի: Արարողութեան ներկայ էին նաեւ Գահիրեի Առաջնորդական Փոխանորդ Ս. Աշոտ Վարդապետ Մնացականեան, Ս. Էջմիածնայ միաբաններ Ս. Գաբրիէլ Աբեղայ Սարգսեան եւ Ս. Տաճատ Աբեղայ Ծատուրեան, Աղեքսանդրիոյ Առաջնորդական Փոխանորդ Ս. Գրիգոր Բահանայ Սուրատեան, Գահիրեի Հոգեւոր Հովիւ Ս. Չենոն Բահանայ Բարսեղեան, Գահիրեի եւ Աղեքսանդրիոյ Թեմական եւ Բաղաքական ժողովներու ատենապետները այլ անդամներ եւ համայնքեւ հոծ բազմութիւն մը:

Արարողութեան ընթացքին աղօթք բարձրացուեցաւ առ Աստուած՝ հոգելոյս Սրբազան Հօր հոգու փրկութեան եւ հանգստութեան համար, յաւարտ որուն իրենց ցաւակցական եւ մխիթարական խօսքը ներկաներուն ուղղեցին Ս. Գիւտ Արքեպիսկոպոս Նազգաշեան եւ Ս. Ներսէս Արք. Պօզապալեան՝ հանգուցեալ Սրբազան Հայրը ներկայացնելով իբրեւ Աստուծոյ նուիրեալ եւ ժրջան սպասաւոր, որ իր կեանքին մեծագոյն մասը նուիրած էր Եկեղեցւոյ ծառայութեան:

Դարձեալ նոյն օրը համայնքեւ երիտասարդներ փոխնիփոխ հսկում կատարեցին երեկոյեան ժամը 6-էն 10-ը:

Յաջորդ օրը՝ Յունուար 25-ին, առաւօտեան ժամը 10.00-ին, Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ Եկեղեցւոյ մէջ մատուցուեցաւ Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագ: Պատարագիչն էր Գերաշնորհ Ս. Ներսէս Արքեպիսկոպոս Պօզապալեան:

Սուրբ Պատարագին ներկայ էին՝ Ամենայն Հայոց Ս. Տ. Գարեգին Բ. Հայրապետի կողմէ ուղարկուած պատուիրակութիւնը՝ Ռումանիոյ եւ Պուլկարիոյ Առաջնորդ՝ Ս. Տիրայր Արքեպիսկոպոս Մարտիկեան, Արեւմտեան Եւրոպայի Հայրապետական պատուիրակ եւ Փարիզի առաջնորդ Գերաշնորհ Ս. Գիւտ Արքեպիսկոպոս Նազգաշեան, Կեդրոնական Եւրոպայի Հայրապետական պատուիրակ՝ Ս. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Գրիգորեան, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսի՝ Ս. Տ. Արամ Ա.-ի ներկայացուցիչ, Կիպրոսի

Թեմի Կաթողիկոսական Փոխանորդ՝ Ս. Վարուժան Արքեպիսկոպոս Հերկելեան, Գահիրեի Առաջնորդական Փոխանորդ Ս. Աշոտ Վարդապետ Մնացականեան, Ս. Գաբրիէլ Աբեղայ Սարգսեան, Ս. Տաճատ Աբեղայ Ծատուրեան, Աղեքսանդրիոյ Առաջնորդական Փոխանորդ Ս. Գրիգոր Բահանայ Սուրատեան եւ Գահիրեի Հոգեւոր Հովիւ Ս. Չենոն Բահանայ Բարսեղեան:

Բազմաթիւ կրօնական եւ աշխարհական դէմքերու շարքին մասնաւորապէս ներկայ էին. Եգիպտոսի Հանրապետութեան Նախագահ՝ Հոսնի Մուպարաքի ներկայացուցիչը, Եգիպտոսի Խորհրդարանի Նախագահ Տոքթ. Ֆաթիի Սուրուրի ներկայացուցիչը, Եգիպտոսի մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Տոքթ. Մերգէյ Մանասարեան, ինչպէս նաեւ ՎազըՖներու Նախարարին, Կրթութեան եւ Ուսուցման նախարարին եւ Գահիրեի կառավարիչին ու արեւմտեան շրջանի փոխ կառավարիչին ներկայացուցիչները:

Սոյնպէս ներկայ էին Եգիպտոսի խորհրդարանին արտաքին յարաբերութիւններու յանձնախումբին ատենապետ՝ Տոքթ. Սուսթաֆա Ֆիքի եւ Արաբական Լիկայի ու Արաբական Տիկնանց Կազմակերպութեան տնօրէնուհի՝ Տոքթ. Ուատուտա Պատրան:

Իսկ, կրօնական դէմքերէն ներկայ էին Ղպտիներու Շնուտա Գ. Պատրիարքը ներկայացնող չորս արքեպիսկոպոսներու պատուիրակութիւն մը՝ գլխաւորութեամբ Անպա Մարկոսի, Պապական Նուիրակ՝ Ծիրանաւոր Մարքօ Տիւֆֆա Փրոնճի, Ղպտի Կաթօլիկ Պատրիարք Ստեփանոս Բ., Աղեքսանդրիոյ Պապական փոխանորդ՝ Ճիւզեփիէ Պաուլազարտօ, Մարոնիթ Համայնքի առաջնորդ՝ Եուսէֆ Տուրղամ, ինչպէս նաեւ Յոյն Օրթոտոքս, Յոյն Կաթօլիկ, Անկլիքան Եկեղեցիներուն ներկայացուցիչները, Հայ Կաթողիկէ Համայնքի ներկայացուցիչ Ս. Ժիրայր Քինյ. Անանեան, Անարատ Յղութեան Հայ Կաթողիկէ Քոյրերը, Ղպտի Աւետարանական Եկեղեցիին ներկայացուցիչը ի շարս բազմաթիւ այլ կրօնականներու:

Սուրբ Պատարագի ընթացքին ձեռամբ՝ Ս. Տիրայր Արքեպիսկոպոս Մարտիկեանի եւ Ս. Ներսէս Արքեպիսկոպոս Պօզապալեանի կատարուեցաւ Հոգելոյս Սրբազան Հօր՝ Ս. Չաւեն Արքեպիսկոպոս Չինչինեանի «Վերջին Օծման» կարգը, որմէ յետոյ Ս. Ներսէս Արքեպիսկոս Պօզապալեան կարդաց Ամենայն Հայոց Հայրապետի ցաւակցական խօսքը այս տխուր առիթով:

Վեհափառ Հայրապետը իր խօսքին մէջ մասնաւորապէս ըսաւ, թէ Սրբազան Հօր վախճանումով «Ազում ենք կորուստը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հաւատարիմ, երեց միաբանի եւ վաստակեալ հոգեւորականի: Աւաղ, հիւանդութիւնը կարճեց Չաւեն Սրբազանի ծառայութեամբ առաքինազարդ կեանքը, որ իրաւամբ եղաւ ընծայում Եկեղեցու պայծառութեանը, ինչպէս կամքն էր ծնողների եւ իր ուխ-

տը»: Ապա անդրադառնալով հանգուցեալ Սրբազանի Եգիպտահայ Թեմին մէջ կատարած գործունեութեան ըսաւ. «Աւելի քան քառորդ դար եկեղեցաշէն ու ազգապահպան վաստակով արդիւնաւորեց Չաւեն Սրբազանը առաջնորդական իր առաքելութիւնը: Հակառակ ամէն դժուարութեան՝ եգիպտահայ ազգային-եկեղեցական կեանքը մշտապէս զօրացաւ հայրենեաց սուրբ հաւատով ու ասանդներով, որին հոգու բերկրանքով ականատես եղանք Նաեւ Մենք՝ Եգիպտոսի Հայոց Թեմ Հայրապետական անդրանիկ այցելութեան ընթացքում: Սրբազանի հայրական ամենախնամ հոգածութիւնը եւ հոգու շերմութիւնը վայելեցին Նաեւ Սուտանում եւ Եթովպիայում ապրող մեր զաւակները: Հաւատաւոր ու աղօթասէր, ազնուասիրտ, ասանդապահ եւ օրինայարգ եւ միշտ հայրենապաշտ եղաւ Նա իր սպասաւորութեան բոլոր հանգրուաններում: Այդպիսին ճանչցուեց ու սիրուեց հոգելոյս Սրբազանը»:

Ամենայն Հայոց Հայրապետի ցաւակցական ուղերձէն ետք, եգիպտահայ գաղութին անունով դամբանական խօսքով յաջորդաբար ելոյթ ունեցան արաբերէն լեզուով՝ Տիար Պերճ Թերզեան, անգլերէն լեզուով՝ Տ. Մեսրոպ Արք. Գրիգորեան եւ հայերէնով՝ Տոքթ. Սուրեն Պայրամեան:

Հայր Մեր աղօթքէն առաջ իր ցաւակցական խօսքով յանուն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբանութեան հանդէս եկաւ Տ. Տիրայր Արքեպիսկոպոս Մարտիկեան: Որմէ յետոյ յանուն Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Տ. Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի խօսք առաւ Տ. Վարուժան Արքեպիսկոպոս Հերկելեան:

Ցաւակցական խօսք արտասանեցին Նաեւ Ղպտիներու Շնուտա Գ. Պատրիարքին ներկայացուցիչներէն Շուպրա Խեյմայի եպիսկոպոս՝ Անպա Մարկոս, Մարոնիթ Յամայնքի առաջնորդ՝ Եուսէֆ Տուր-

դամ, Համայն Ափրիկէի եւ Աղեքսանդրիոյ Յոյն Օրթոտոքս Պետրոս Է. Պատրիարքի ներկայացուցիչը, Պապական Նուիրակ՝ Ծիրանաւոր Մարքո Տիեօ Փրոճի, Եգիպտոսի խորհրդարանին արտաքին յարաբերութիւններու յանձնախումբին ատենապետ Տոքթ. Մուսթաֆա Ֆիքի: Յանուն Սուտանի հովուութեան՝ Տիար Հրաչ Մարտիկեան եւ յանուն Եթովպիոյ հովուութեան Տիար Վարդգէս Նալպաստեան:

Ցաւակցական խօսքերէն ետք, եկեղեցականները եւ հաւատացեալ հայորդիները վերջին Ողջոյնը ստացան հոգելոյս Սրբազան հօրմէն՝ համբուրելով անոր Օծեալ աչքը:

Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագը աւարտելէն ետք ներկաներուն ցաւակցութիւնները ընդունեցին յանուն Եգիպտահայ Ազգային իշխանութեան՝ Տիար Անդրանիկ Մեսրոպեան, Տիար Լեւոն Գաղթացեան, Տիար Պերճ Թերզեան եւ Տիար Վահէ Պելոհանեան, իսկ յանուն Սուտանի Հայ Եկեղեցոյ Խորհուրդի՝ Տիար Հրաչ Մարտիկեան եւ յանուն Եթովպիոյ Հայ Հոգեւոր Գործադիր Խորհուրդի՝ Տիար Վարդգէս Նալպաստեան:

Ապա սգոյ թափօրը շարականներու երգեցողութեամբ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Առաջնորդանիստ Եկեղեցին ուղեւորուեցաւ դէպի Ամենայն Սրբոց գերեզմանատուն ուր հանդիսապետութեամբ Տ. Տիրայր Արքեպիսկոպոս Մարտիկեանի կատարուեցաւ թաղման արարողութիւնը:

«Յիշեսցէ Տեր զհոգի ծառային իւրոյ եւ հանգուցէ զՆա ի լոյս երեսաց աստուածութեան իւրոյ».

Ամէն:
Գահիրէ, 30 Յունուար 2004
ԴԻԲԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ԿՆՆԱԳԻՎԱԿԱՆ ԳԻԾԵՐ

Տեր Զաւէն Արք. Չինչինեան, աւագանի անունով Գեորգ, ծնած է 1929-ի Սեպտեմբեր 29-ին Հալէպի մէջ:

Ան իր ուսումը առած է Երուսաղէմի Սրբոց Թարգմանչաց Ազգային վարժարանէն ներս, ապա՝ Արք. Գրիգորեանց վանքի Ժառանգաւորաց վարժարանը:

Սարկաւագ ձեռնադրուած է 1949-ին եւ 1951-ին՝ արեղայ ու վերանուանուած Զաւէն: 1954-ին ստացած է վարդապետական աստիճան:

1958-ին որպէս Առաջնորդական փոխանորդ, կը տեղափոխուի Աղեքսանդրիա, ուր Վեհափառ Վազգէն Ա. Կաթողիկոսին ձեռամբ Ծայրագոյն վարդապետի աստիճան կը ստանայ 1963 թուականին:

1965-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մէջ, Վեհափառ Եպիսկոպոսի աստիճան կը շնորհէ անոր:

Զաւէն Սրբազան 1966-ին Եգիպտահայ Թեմի Առաջնորդ Հոգեւոյ Տ. Մամբրէ Արք. Սիրունեանի վախճանումով թափուր մնացած Առաջնորդական աթոռին Տեղապահ կ'ընտրուի 1969-ին եւ Առաջնորդ՝ 1977-ին: Քիչ անց, Վեհափառ Կաթողիկոսը Սրբաատու Կոնդակով Արքեպիսկոպոսի օրոք կը շնորհէ իրեն:

1977-էն մինչեւ իր վախճանումը 2004 Յունուար 20՝ կը վարէ Եգիպտոսի, Սուտանի եւ Եթովպիոյ առաջնորդութիւնը:

**21-ՐԴ ԴԱՐՈՒ ՄԵՄԻՆ
ԿՐԹԱԿԱՆ ՀՈԳԵՐ ԵՒ ՊԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Հ.Բ.Ը. Միութեան համար կրթական յարկերու հիմնումն ու անոնց վերելքին ապահովումը միշտ ունեցած են առաջնահերթ կարելորություն: Մեր 97 տարուան փորձառությունը կը պարտադրէ որ համապատասխան քայլերով դիմագրաւենք ազգին զաւակներուն տոհմիկ կրթութեան առջեւ ցցուած նորագոյն դժուարությունները, որոնք գլխաւորաբար հետեւանք են համաշխարհայնացումի իրական եւ հոգեբանական ընթացքին:

Հայ Դպրոցը, որ մասնատուած եւ յարաբերաբար կայուն աշխարհի մը մէջ եղած էր ազգապահպանման հզօր ամրոցը, եթէ վերջին 30 տարիներուն սովորութեան ուժով բայց զգալի ընկրկումներով կատարեց իր դերը, այսօր կքած է անոնց համագումար ծանրութեան տակ: Դպրոց պահող եւ կրթական գործով զբաղող բոլոր հաստատութեանց նման, մենք ալ քաջատեղեակ էինք ընկրկումներուն, բայց մեր վարժարաններուն պարագային գոհացած որոշակի զգուշացումներով եւ մասնակի բարեփոխումներով, որովհետեւ նախ մեր միջոցները անբաւարար էին կացութիւնը դարմանելու հիմնովին, ապա մեզ կ'առաջնորդէր եղածը պահելու եւ նոր կամ նորոգուիլ փափաքող գաղութներու մէջ նոր վարժարաններ հիմնելու մտահոգությունը:

Ժամանակը ցոյց տուաւ, որ գրեթէ ընդհանրական այս մերձեցումէն չշահեցաւ Հայ Դպրոցը եւ տուժեց նաեւ հայակրթութիւնը իր լայնագոյն առումով: Հիմա երբ համաշխարհայնացումի ալիքներն ալ կը հարուածեն հայրենիքն ու հայ գաղութները, անհրաժեշտ է մշակել հայակրթութեան նոր քաղաքականութիւն մը, արդիականացած Հայ Դպրոցը ունենալով առանցք, եւ անոր գործադրութեան ձեռնարկել անյապաղ: Մասնագիտական ծրագրում պահանջող այս աշխատանքին բնականաբար մաս կը կազմեն նիւթական կարելիութեանց համապատասխանաբար տնտեսումը, ապահովումն ու հայթայթումը:

Սփիւռքի մէջ Հ.Բ.Ը. Միութիւնը ունի սեփական 22 վարժարաններ, որոնցմէ ոմանք կը հրճուեցնեն մեզ աշակերտութեան ստուար եւ դեռ աճող թիւով, իսկ ուրիշներ կը պարզեն խորա-

պես մտահոգիչ պատկեր մը, որովհետեւ ո՛չ միայն տարուէ տարի կը նուազի անոնց աշակերտութեան թիւը, այլ հնարաւորութիւն չկայ որ ան բարձրանայ: Անշուշտ կրթարանի մը յաջողութեան ցուցանիշը միմիայն աշակերտութեան թիւը չէ, որովհետեւ թիւը կախում ունի բազմաթիւ ազդակներէ, բայց ի վերջոյ թիւը կը ցոլացնէ վստահութիւնը յատկապէս ծնողաց, որոնք իւրայատուկ ձեւով իրենց դատումներուն մէջ կշռած կ'ըլլան բոլոր ազդակները երբ իրենց զաւակները կ'առաջնորդեն – կամ չեն առաջնորդեր – Միութեան այս կամ այն վարժարանը:

Ուշագրաւ յաջողութիւն արձանագրող մեր վարժարաններէն են Գանոկա Փարքի (Գալիֆորնիա) Մանուկեան – Տեմիրճեան Վարժարանը, որ ուսումնական աննախընթաց վերելք մը կ'ապրի եւ կը հաւասարակշռէ իր տարեկան ելեւմուտքը, որուն շնորհիւ կ'ընդարձակէ դպրոցաշէնքը, որպէսզի իր ներկայ 960 աշակերտներուն կողքին հերթի սպասող ուսանողներուն տեղ հայթայթէ: Հալէպի Նաճարեան – Կիւլպէնկեան Վարժարանը, սփիւռքի մէջ միակը, որ ունի աւելի քան 1600 աշակերտ, վերջին տասնամեակին օժտուեցաւ նոր մասնաշէնքով մը եւ իր մանկապարտեզը փոխադրեց նորակերտ եւ շքեղ Կիւլպէնկեան համալիրին մէջ: Տիթրոյթի Ալէք եւ Մարի Մանուկեան Վարժարանը, որուն աշակերտութեան թիւը զգալիօրէն բարձրացաւ եւ որ ընդառաջելով ծնողաց ինդրանքին ձեռնարկած է երկրորդական բաժին մը աւելցնելու աշխատանքին:

Աշխարհագրական շատ մը շրջաններու մէջ Հայ Դպրոցը կը դիմագրաւէ ուժեղ մրցակցությունը հանրային վարժարաններուն, որոնք որակաւոր ուսում կը ջամբեն ծրիաբար, եւ պատրաստակամութիւնը բազմաթիւ հայ ծնողներու՝ իրենց զաւակները անպայման օտար կրթական յարկեր առաջնորդելու: Այս իրողությունները պատճառ եղան որ վերջին տասնամեակին Միութեան 22 ամենօրեայ վարժարաններուն մեծամասնութեան աշակերտներուն թիւը զգալապէս նուազի: Իրավիճակը սոսկ մեր վարժարաններուն յատուկ չէ: Լիբանանի մէջ, օրինակ, թէ՛ ազգապատկան, թէ՛ յարանուանական եւ թէ՛ Հ.Բ.Ը. Միութեան պատկանող վարժարաններ հարկադրաբար միացան կամ փակ-

ւեցան նոյն ժամանակաշրջանին:

Ունինք նաեւ վարժարաններ, որոնց աշակերտութեան թիւը վերոյիշեալ թէ այլ պատճառներով տարուէ տարի կը պակսի կամ արտակարգ ճիգերով կը պահուի որոշ սահմանի մը մէջ: Անոնցմէ մին ունի 61 աշակերտ եւ տարեկան քառորդ միլիոն տոլարի բաց մը: Ուրիշի մը աշակերտութեան թիւը 40ի սահմանը չ'անցնիր, իսկ բացը կը բարձրանայ տարեկան 90 հազար տոլարի: Երրորդ մը, որ անցեալին մասնաւոր աշխատանք կը տաներ Մերձաւոր Արեւելքի գաղութներէն հայկական նախակրթութիւն ստացած աշակերտ ապահովելու, անվճար, այսօր նորանկախ երկիրներու մէջ կը գտնէ թեկնածուներ, գրեթէ անպատրաստ, որոնց դաստիարակութիւնը իրենց բնակավայրերէն դուրս դժուար թէ արդարանայ ազգային առումով:

Մեր անդամակցութիւնն ու հանրութիւնը պէտք է գիտնան որ Միութեան 22 վարժարաններուն տարեկան բացը աւելի քան 4 (չորս) միլիոն տոլար է. հսկայ գումար մը, զոր չափազանց դժուար է, եթէ ոչ անկարելի, հաւասարակշռել Միութեան հիմնադրամներուն եկամուտով: Կեդրոնական Վարչական Ժողովը հարկին առջեւ կը գտնուի վճռական քայլերու դիմելու, որպէսզի անդարմանելի հարուած չկրէ, մեր կրթական առաքելութիւնը:

Յ.Բ.Ը. Միութիւնը զինուած կրթական մարզի մէջ իր ունեցած երկարամեայ փորձառութեամբ, պարտականութիւն ունի իր մասնակցութիւնը բերելու Հայ Դպրոցին արդիականաց-

ման՝ հայերէն լեզուի, հայոց պատմութեան եւ հայ մշակոյթի դասագրքերու, դաստիարակչական միջոցներու եւ ուսուցիչներու պատրաստութեան գծով, եւ բնականաբար պահելու եւ ծաղկեցնելու սերն ու քաջալերութիւնը վայելող իր սեփական վարժարանները:

Դեռ կան ազգին տասնեակ հազարաւոր նորահաս զաւակները, որոնք դժբախտաբար հայ վարժարանի երես պիտի չտեսնեն, բայց պէտք է զգան թէ մոռցուած չեն: Անոնց պէտք է «հասնիլ» հաղորդակցութեան արդի միջոցներով, հայերէն լեզուի եւ հայ մշակոյթի ուսուցման շաբաթօրեայ վարժարաններով կամ յայտագիրներով, Միութեան կեդրոններուն մէջ դասընթացներ հաստատելով, նախակրթարան եւ երկրորդական վարժարան յաճախողներու համար յատուկ ճամբարներով, ամէն շրջանակի մէջ Միութեան Երիտասարդ Արիւստավարժներու Ծրագիրը գործադրելով, համալսարանականներու համար ամէնուրեք վարժողական ծրագիրներ ստեղծելով, եւ համալսարաններու մէջ մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ դարձնելով հայ ուսանողութիւնը: Մէկ խօսքով՝ պէտք է որոնենք նոր միջոցներ հայակրթութիւնը ամբողջական իմաստով կարելի դարձնելու համար:

Իր 97 տարիներու ազգանուէր կեանքին ընթացքին Յ.Բ.Ը. Միութիւնը չէ վախցած մարտահրաւերներէ: Անհրաժեշտ է որ արդարօրէն եւ խոհեմութեամբ գործածենք Միութեան միջոցներն ու արդիւնաւորենք բոլոր կարելիութիւնները, որպէսզի այժմու յոյժ աննպաստ պայմաններուն մէջ հայակրթական մեր առաքելութիւնը չզրկուի յաջողութեան ազդակներէն:

**Յուշարար Միութիւն
Յունուար - Սեպտեմբեր 2003**

Ներկայ թիւով կը հրատարակենք ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչական Ժողովի պաշտօնաթերթ «Յուշարար - Միութիւն»-ի թիւ 1-3, Յունուար-Սեպտեմբեր 2003-ի թիւին առաջնորդող յօդուածը, որ ՀԲԸՄ-ի վարժարաններու հարցին մասին կար · մը մտահոռութիւններ կը յայտնէ եւ լուսաբանութիւններ կու տայ:

Նոյնպէս, կը ներկայացնենք լիբանանահայ Կաթոլիկ վարժարաններուն վերաբերեալ վիճակաբանական կար · մը տուեալներ քաղուած՝ ֆրանսերէն լեզուով լոյս տեսնող ֆրանսահայ «Նուվէ տ'Արմէնի» պարբերաթերթին Գեկտեմբեր 2003-ի թիւին մէջ Ա. Ալեքսանտրեանի ստորաբաժնի լիբանանահայ Կաթոլիկ մասին լոյս տեսած համապարփակ յօդուածէ մը:

Ասոնցմէ զատ, կը հրատարակենք Գահիրէի Ազ · ային Առաջնորդարանին մէջ անցեալ Նոյեմբերի ընթացքին կայացած՝ կրթական հարցերու վերաբերեալ հրապարակային զեկուցումի մը ընթացքին, Գահիրէի ազ · ային գոյ · վարժարաններուն (Գալուստեան եւ Նուպարեան) մասին ներկայացուած վիճակաբանական տախտակներէն մին:

Երեք տարբեր աղբիւրներէ միատեղուած այս տեղեկութիւնները ցոյց կու տան, թէ սփիւռքահայ կրթական ոլորտը ծանր տա · մապ մը կ'ապրի:

Սփիւռքի ղեկավարութիւնը, ինչո՞ւ չէ նաեւ հայրենիքը, լուծում մը պիտի կրնա՞ն · տնել այս մտահոռ իչ վիճակին:

«Տ.»

ԼԻԲԱՆԱՆԱՅԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ ԹԻԲԵՐՈՎ

Տարի	Վրժն. թիվ	Աշկրտ. թիվ
1964/65	44	13398
1972/73	56	18526
1974/75	57	21000
1991/92	45	11939
2001/02	30	8348

Յ.Գ.

Յօդուածա իրը իր րութեան մէջ կը շեշտէ թէ աշակերտութեան թիւը տարուէ տարի կը շարունակէ նուազիլ: Աւելի էշը, իրականութեան մէջ 15-էն 12 կրթական հաստատութիւն պիտի բաւէին եթէ իւրաքանչիւր յարանուանութիւն եւ կուսակցութիւններու հետ կապուած կազմակերպութիւն չուզէ իրեն յատուկ կրթական կառոյցը ունենալ:

ԼԻԲԱՆԱՆԱՅԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ ՆԵՐԿԱՅԻՍ

ՆԱԽԱԿՐԺԱՐԱՆՆԵՐ

Ազգային վարժարան	5
Աւետարանական վարժարան	2
Կաթողիկէ	0
ՀԲԸՄ	1
Այլ	0
Գումար	8

ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ՎԱՐՃԱՐԱՆՆԵՐ

Ազգային	2
Աւետարանական	1
Կաթողիկէ	2
ՀԲԸՄ	1
Այլ	2
Գումար	8

ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆՆԵՐ

Ազգային	2
Աւետարանական	4
Կաթողիկէ	4
ՀԲԸՄ	0
Այլ	1
Գումար	11

ՄԻԱՅՆ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ

Ազգային	2
Աւետարանական	0
Կաթողիկէ	0
ՀԲԸՄ	1
Այլ	0
Գումար	3

ԸՆդհանուր Գումար 30

ԳԱՅԻՐԵԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

Բաղդատական Յանկ

Գալուստեան եւ Նուպարեան Ազգային Վարժարաններու Աշակերտութեան.

		Աշակերտութիւն			
		ԳԱԼՈՒՍԵԱՆ		ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ	
Տարեշրջան	Դարն. թիւ	Աշկրտ. թիւ	Միջին	Աշկրտ. թիւ	Միջին
1995/1996	14	58	4.14	116	8.29
1996/1997	14	56	4	113	8.07
1997/1998	14	53	3.79	110	7.86
1998/1999	14	46	3.29	113	8.07
1999/2000	14	50	3.57	111	7.93
2000/2001	14	49	3.5	121	8.64
2001/2002	14	49	3.5	116	8.29
2002/2003	14	44	3.14	113	8.07
2003/2004	14	42	3	107	7.64

ԱՐԱՄ ԽԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆԻ 100-ԱՄԵԱԿ ՄԵՆԱՐԱՄԵՐԳ ՋՈՒԹԱԿԱՐԱՐՈՒՅԻ ՆԱՅԻՐԻ ՔՐԵՏԵԱՆԻ ԿԱՏԱՐՄԱՄԲ

Անցնող 2003 թուականը UNESCO-ի կողմէ յայտարարուած էր Արամ Խաչատուրեանի տարի՝ ի յարգանս քսաներորդ դարու մեծագոյն երգահանին ծննդեան հարիւր ամեակին (1903 Թիֆլիս – 1978 Մոսկուա):

Համայն աշխարհը երախտագիտութեամբ մեծարեց անմահ երաժիշտը՝ իրականացնելով Խաչատուրեանական համերգներ ու փառատօներ, հանդիսութիւններ եւ այլազան ձեռնարկներ:

հայութեան ողջ ընտրանին եւ եգիպտացի ու այլազգի արուեստասերներ: Համերգին իրենց ներկայութեամբ մասնաւոր շուք մը կու տային Հայաստանի Ազգային ժողովի փոխ – խօսնակ տիար Վահան Յովհաննէսեան, Եգիպտոսի մօտ ՀՀ Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան Տոքթ. Մերկէյ Մանասարեան, Եգիպտոսի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Չաւեն Ս. Արք. Չինչինեան եւ Ազգային Իշխանութեանց յարգարժան ներկայացուցիչներ:

Եգիպտոսը իր կարգին պետականօրէն եւ եգիպտահայութիւնը համայնքային ու պաշտօնական մակարդակներով նոյնպէս իրենց խոնարհումը մատուցեցին հայոց այս հանճարին՝ կազմակերպելով.

1- Խաչատուրեանական համերգ պետական սիմֆոնիք նուագախումբին կատարմամբ, Գահիրէի օփերայի մեծ դահլիճին մէջ:

2- Խաչատուրեանի «Սպարտակ» թատերապարի (ballet) տեսերիզին ուսանելի ցուցադրումը Հայկական Ընթերցասրահին կազմակերպութեամբ ու տաղանդաշատ եւ անդուլ նուիրեալ երաժշտագետ – դաշնակահար Հայկ Աւագեանի՝ յընթացս թատերապարի ցուցադրման, ընդմիջաբար բացատրական մեկնողութեամբ:

3- Ջութակի երաժշտութեան վառ երեկոյթ մը՝ կազմակերպութեամբ Մշակոյթի Նախարարութեան, Ազգային Մշակութային Կեդրոնին եւ Գահիրէի Օփերայի Տան՝ համագործակցութեամբ Գահիրէի Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան, որը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 14 Դեկտեմբեր 2003-ին, Օփերայի Տան փոքր սրահին մէջ, կատարմամբ տաղանդաւոր ջութակահարուհի Նայիրի Զրետեան – Փուչիկեանի եւ նուագակցութեամբ դաշնակահար Տէյվիտ Դէլլի:

Ընդհանրապէս դասական երաժշտութեան իւրաքանչիւր կենդանի ու որակեալ կատարում տօն է նրբաճաշակ ունկնդրին համար, բայց ի յաւելումն այս իրողութեան, մասնաւորաբար յիշեալ համերգը բոլորովին մէկ ուրիշ յուզականութիւն կը զգենու, երբ կատարող երաժիշտը արհեստավարժ եւ ինքնատիպ կատարողական արուեստով մեր հայրենակիցն է, ներկայացուող հեղինակը՝ ազգային ու միջազգային չափանիշներով առաջին մեծութեան հայազգի երգահանը, իսկ կատարողն ու կատարողը զիրար կը գտնեն Նեղոսի ափերուն, Գահիրէի Օփերայի Տան յարկին տակ:

Այս երեկոյթին ներկայ էր երաժշտասեր գահիրեա-

Համերգային կատարողականութեան այլազան ձեւերուն մէջ ամենաբարդերէն մէկն է մենահամերգը այն իմաստով, որ երաժիշտ – կատարողը պատասխանատուութիւն կը ստանձնէ երկու բաժին շարունակ ըլլալ հանդիսատեսին ուշադրութեան միակ թիրախը՝ տանելու ունկնդիրը երաժշտական արտայայտչամիջոցներու ճամբով ծաւալուող ստեղծագործութեան հոգեւոր աշխարհը եւ այդ ընթացքին ըլլալ ու շարունակել մնալ հետաքրքրական, այսինքն ըլլալ միաժամանակ ե՛լ խորհրդաւոր ե՛լ հասկնալի, ե՛լ գեղագիտաբար «քողարկուած» ե՛լ իմաստասիրաբար՝ «քօղագերծուող»:

Ուրկէ՞ կու գան Նայիրի կատարողին մէջ մշակուած ու յղկուած արթնութիւն այս որակները: Հասկնալու համար այս, պէտք է ակնարկ մը նետել ջութակահարուհիին անցած ստեղծագործական ձեւաւորման ու կայացման ճանապարհին:

Նախ. Նայիրին հասակ կ'առնէ ու կը կազմաւորուի արուեստի մթնոլորտին մէջ ու արուեստագետ ընտանիքի մը յարկին ներքոյ: Իր երաժշտական նախնական քայլերը կ'առնէ ծննդավայրին՝ Գահիրէի մէջ, ասպարէզ ունենալով ջութակահարի մասնագիտութիւնը: Հայրը՝ Ալպէռ Զրետեան կ'ըլլայ ջութակի իր առաջին ուսուցիչը: Ապա, Նայիրին առջեւ կը բացուին Գահիրէի երաժշտանոցին դռները, ուր ան դրսեւորելով առանձնայատուկ ունակութիւններ եւ աշխատասիրութիւն, կ'արժանանայ Լոնտոնի երաժշտութեան Արքայական Կաճառի ուսումնաթոշակին, ուր երեք տարի կ'ուսանի, ուսուցիչ ունենալով ջութակահար Մանուկ Բարիքեանը: Ան կը մասնակցի Նաեւ Վոլֆկանկ Շնէյտրհանի մասնագիտացման դասընթացքին Չուիցերիոյ Լիստերն քաղաքին մէջ: Տիկին Զրետեան – Փուչիկեան կը շարունակէ իր ուսումը ԱՄՆ, ուր կը ստանայ երաժշտութեան Պսակաւոր Արուեստից տիտղոս՝ Պալթիմորի «Փիպատի» երաժշտանոցէն, իսկ ջութակի կատարման երաժշտութեան Մագիստրոսի աստիճանը՝ Ուաշինկթօնի Կաթողիկէ Համալսարանէն:

Կատարողական արուեստի ուսումնական այս ամբողջ ընթացքը անշուշտ նպատակասլաց անհատականության համար չէին կրնար ճամբայ չբանալ դեպի ինքնադրսեւորման լրումը հանդիսացող «Սրբութիւն Սրբոցը»՝ համերգային բեմերը:

Եւ ահա կը սկսի Նայիրի Զրեւեանի կատարողական թրծումը Միացեալ Նահանգներու մէջ, ուր երաժիշտը արդէն բնակութիւն հաստատած էր: Համերգները կը յաջորդէն մէկը միւսին. Ուաշինկթոնի մէջ՝ «Ֆրանսական Տան», Համաշխարհային Պանքին, Հայկական, Եգիպտական, Լիբանանեան եւ Աւստրիական դեսպանատուներուն, Սթրաթմոր Սրահին, Արուեստի Սմիթսոնեան ու Վոլթըրոզ Յուցասրահին եւ այլ բեմերէն: 1998 եւ 2003 թուականներուն ան կը մասնակցի Խաչատուրեանի յոբելինական տօնակատարութիւններուն Ուաշինկթոնի եւ Մոնթրէալի մէջ՝ կատարելով երգահանին ընկերթոյի սեռի ամենայայտնի ստեղծագործութիւնը՝ ջութակի ընկերթօս: 2003 թուականի Յուլիսին, Հայաստանի մէջ իր առաջին ելոյթը կը պսակուի մեծ յաջողութեամբ:

Եւ ահա, կարծեք, որպէս Խաչատուրեանական տարուայ խորհրդանշական եզրափակում, Նայիրի Զրեւեան իր արուեստը կը ներկայացնէ հարազատ ծննդավայրին՝ Գահիրէին ու գահիրեահայութեանը, մայրաքաղաքին ամենահեղինակաւոր համերգասրահին՝ Օփերայի Տան մէջ:

Ինչպէս մեր օրերու կեանքին մէջ ամէն անկին, նոյնպէս եւ արուեստի ասպարէզ ներխուժած արդիականութեան համաշխարհայնացումին եւ իրաւ ու կեղծ արուեստներու անընդունելի, շուկայական միախառնումի այս տխուր օրերուն, իսկապէս մեծ միութարութիւն էր տեսնել Օփերայի սրահը լեցուն՝ դասական անաղարտ երաժշտութեան ծարալի արուեստասեր հոծ բազմութեամբ: Յարգանք եւ յարատեւութիւն հոգեւոր ճաշակի իրենց հաւատարմութեան:

Նիւ Եորքի «Զարնեկի» համերգասրահին ու արտասահմանեան շատ այլ բեմեր նուաճած ջութակահարուհին այդ օրը իր նուագացանկը կազմած էր Արամ Խաչատուրեանի D-major ընկերթոյի 2-րդ եւ 3-րդ մասերէն, «Գայեանէ» թատերապարհին երկու հատուածներէն՝ «Օրօր», եւ «Աղջիկներու Պար», Կարէն Խաչատուրեանի ջութակի G-minor սոնաթէն (դաշնամուրի նուագակցութեամբ) եւ Մոցարթի ջութակի C-major սոնաթէն (նոյնպէս դաշնամուրի նուագակցութեամբ):

Դասական սոնաթը, իբրեւ երաժշտական սեռ, կը կազմուի 3 մասէ՝ Արագ, Դանդաղ եւ կրկին Արագ իրերայաջորդ թատերգաբանական (Dramaturgy) կառուցուածքով: Երաժշտութեան մէջ դասական սոնաթի սեռի ամենամեծ ներկայացուցիչներէն է Մոցարթ, որն յիշեալ սոնաթին մասերը անուանած է 1- Allegro

Չախէն աջ՝ Տիկին Ա. Պլըքտանեան, Տիար Օ. Պլըքտանեան, Տիկին Նայիրի Զրեւեան - Փուլիկեան, Տոքթ. Վիզէն Փուլիկեան, Տիկին Մ. Վարձպետեան եւ Տիար Սարգիս Վարձպետեան:

Vivace, 2- Andante Sostenuto եւ 3- Rondo անուններով:

Այս ստեղծագործութեան կատարման ընթացքին ջութակահարուհին կատարողական իր ոճով զուսպ էր՝ համապատասխանելով դասական երգահանի ստեղծագործական պահանջներուն:

Սովորաբար դասական երկերը այն գլխաւոր փորձաքարերն են, որոնցմով երաժիշտ կատարողներ կը ներկայանան փորձուած ունկնդրին՝ զերծ գնահատաքննադատական ամէն տեսակ ազգային ենթակայականութենէ եւ կամ որեւէ նորագոյն յօրինուածքի կատարողաճարարական վարպետութեան ձեւական ցուցադրութիւններէ: Այս առումով իմաստուն էր կատարողին նուագացանկին կազմութիւնն ու ընտրուած յաջորդականութիւնը: Նախ եւ առաջ չափանիշային անաղարտութեան դասական երկի ցուցադրում, որպէս անվրէպ երաշխիք յաջողութեան:

Յաջորդեց Արամ Խաչատուրեանի ջութակի ընկերթոյին կատարումը: Այս ընկերթօս իր ոճով նոր վիպապաշտական, իսկ կառուցուածքով դասական նմոյշ ըլլալով, մեծ ժողովրդականութիւն վայելած է ամէնուր իր ստեղծման իսկ օրէն (1940 թ.): Բայց ան իր կատարողական բարդութեան առումով, միջազգային նուագացանկի դժուարագոյն ընկերթօսներէն մէկը կը համարուի եւ ջութակի կատարողականութեան լաւագոյն վարպետներ միայն կը յանդգնին զայն կատարել:

Անշուշտ գրուած ըլլալով մենակատար ջութակի եւ նուագախումբի համար, սակայն այս համերգին ընթացքին չունենալով նուագախմբային կարելիութիւն, երկը հնչեց այլընտրանքային ընդունուած ձեւով՝ դաշնամուրային նուագակցութեամբ: Կատարուեցան ընկերթոյի 2-րդ եւ 3-րդ մասերը, ուր երաժշտական բովանդակութեան հարազատ մեկնաբանութեան ընդմէջէն, բացայայտուեցան ջութակահարուհին կատարողական վարպետութիւնը՝ բնորոշելով արտայայտչական յուզականութեամբ առանձնացող երաժիշտին կատարողական անհատականութիւնը:

Կարճ ընդմիջումէ մը վերջ Քրետեան ներկայացաւ Արամ Խաչատուրեանի հայ ակաւնչին համար շատ անելի մատչելի ստեղծագործութիւններուն՝ «Գայեա- նէ» թատերապարի բացառիկ գեղեցիկ, ուստի եւ շատ անելի հանրայայտ հատուածներուն կատար- մամբ. – նրբին յուզականութեամբ լի «Օրօրով» եւ հե- զաճկուն «Աղջիկներու պարով» (փոխադրութիւնը՝ Եաշա Յէյֆեցի):

Արամ Խաչատուրեանի եղբորորդի Կարեն Խաչա- տուրեանի անունը, թերեւս ոչ այնքան յայտնի լայն հասարակութեան, բայց իր ստեղծագործական վաս- տակով երաժշտական աշխարհին մէջ իր հաստա- տուն տեղը ունեցող երաժիշտին բացառիկ գեղեցկու- թեամբ յայտնի սոնաթին կատարումով, Քրետեան կու գար եզրափակելու իր համերգը՝ ցուցադրելով, դա- սական, ազգային եւ ժամանակակից երաժշտու- թեանց հաւասարապէս տիրապետելու իր կատարո- ղական վարպետութիւնը, որ եւ շերմօրէն գնա- հատուեցաւ հանդիսատեսին կողմէ:

Այս ընդհանուր յաջողութեան մէջ պետք է անպայ- մանօրէն արժանին հատուցել նաեւ դաշնակահար – նուագակցողին՝ Տէյվիտ Յէյլզի աչքի գարնող կատա- րողական վարպետութեանը՝ նուագակցողի դերակա-

տարութեան իր բաժնին յստակ գիտակցութեամբ:

Յաւարտ համերգին՝ ընդառաջելով հանդիսական- ներու բուռն ծափողոյններուն, Քրետեան կատարեց Վ. Սոնթիի հանրածանօթ «Չարտաշը», որը հասկնա- լիօրէն շատ անելի հանրայայտ է իր երաժշտութեամբ, մինչդեռ տարօրինակօրէն նուազ յայտնի է իր՝ հեղի- նակին անունը:

Ամփոփելով համերգային այս մտորումները պետք է խոստովանիլ, թէ երիցս գնահատելի է այս անմոռա- նալի համերգը, որպէս երեւեյթ նախ եւ առաջ իր ան- նման կատարող Նայիրի Քրետեան – Փուլիկեանով, ապա՝ նախաձեռնող կողմով, յանձին Գահիրէի ԶԲԸ- Միութեան, որ «զքոյս ի քոյոց քեզ մատուցանեմք» խօսքին հաւատարիմ, ոչ միայն եղաւ Խաչատուրեա- նական համերգին կազմակերպման պարզապէս հա- մագործակիցը, այլ անոր իրականացման համար գտաւ գահիրէահայութեան արժանաւոր ներկայա- ցուցիչը՝ յանձին Նայիրի Քրետեանի, եւ վերջապէս, գնահատելի է համերգին ունկնդիրը, որն իր սիրտին մէջ պահելով իրաւ երաժշտութեան ճաշակի գանձե- րը, ոչ միայն կը քաջալերէ իր ծոցէն ելած տաղանդե- րը, այլ նաեւ տակաւին պարտականութիւնն ունի նոյն արժէքները աւանդել այսօրուայ նոր սերունդին:

*Միւրան Ղազէլեան ծնած է Պէյրութ 1962 թ.: Յաճախած ու աւարտած է Պէյրութի Վահան Թէքեան Վարժարանը (նախակրթարան): 1975 թ. ընտանիքով կը գերադասէ Հայաստան եւ կը հաստատուին Էջմիածին, ուր եւ կ'ամբողջացնէ միջնակար - կրթութիւնը:

1980 թ. կ'ընդունուի Երեւանի Ռոմանոս Մելիքեանի անուն երաժշտական ուսումնարանի խմբավարական բաժինը աշակերտելով տաղան- դաւոր խմբավար Աշոտ Ղափլանեանին: 1982-84 թուականները կը նուիրէ զինուորական ծառայութեան: 1986 թ. երազանցութեամբ աւարտելով ուսումը, նոյն տարին կ'ընդունուի Երեւանի Կոմիտասի անուն պետական երաժշտանոց՝ ուսուցիչ ունենալով հանրայայտ խմբավար Յովհաննէս Չեքիճեանը: Քիչ անց, զուտ ահեռաբար խմբավարի կրթութեան, կ'ընդունուի նաեւ նոյն երաժշտանոցին երաժշտա խտական բաժինը:

1991 թ. երազանցութեամբ կ'աւարտէ խմբավարական բաժնի ասպիրանտուրան:

Միւրան Ղազէլեան որպէս խմբավար իր առաջին բեմական ելոյթը կ'ունենայ 1982 թ. Էջմիածնի «Մակար Եկմալեանի» անուն երաժշտական դպրոցի 40-ամեակին: 1990-2001 թթ. կ'աշխատի Հայաստանի պետական ակադեմիական եր չախումբի կազմին մէջ: 1989-1990 թթ. կը ղեկավարէ Օշականի Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցոյ եր չախումբը, 1993-1996 թթ. Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարի եր չախումբը, 1997-2001 թթ. Էջմիածնի Ս. Մարիամ Աստուածածին եկեղեցոյ եր չախումբը:

1990-1996 կը ղեկավարէ «Գթութիւն» բարե ղործական միութեան «Յայսմատորք» հո ռուր եր ի եր չախումբը: 1994 թ. կը թողարկուի եր չախումբի եր ազգակից ընտրանին առաջին խտասալիկը: Ապա կը յաջողորէն Գարե ին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի նախաձեռնութեամբ իրականացուած ձայնեղանգներու թողարկումները. 1996-ին Ա. Ծննդեան եր ռուր, 1997-ին՝ Ս. Յարութեան եր ռուր, իսկ 1998-ին՝ Վարդանանց եր ռուր եր չախմբային ու մեներ ային ընտրանին:

Մ. Ղազէլեանի խմբա ղութեամբ լայն կը տեսնեն. 1997 թ. Մայր Աթոռի Քրիստոնէական Դաստիարակութեան ու Քարոզչութեան Կեդրոնի հրատարակութեամբ «Շարականների Ընտրանի» ժողովածուն, 2001 թ. Վարդանանց պատերազմի 1550 ամեակին առթիւ, Մայր Աթոռի հրատարակութեան կողմէ «Վարդանանց եր ռուր եւ շարականներ» ժողովածուն եւ «Տի ղան Մեծ» հրատարակչութեան կողմէ Դանիէլ Երաժիշտի «Հայաստանը եր ռուր» ժողովածուն:

1993 թ. - 2001 թ. Մ. Ղազէլեան կը դասաւանդէ Էջմիածնի թիւ 2 երաժշտական դպրոցին մէջ, 1992-1995 Էջմիածնի Գէորգեան ճեմարանին մէջ, իսկ 1998-2001 թթ. Երեւանի Ռ. Մելիքեանի անուն երաժշտական ուսումնարանին՝ միաժամանակ ստանձնելով նաեւ խմբավարական բաժնի վարիչի պարտականութիւնները:

2001-2003 թթ. Թեհրանի Առաջնորդարանին հրաւերով կը ղեկավարէ Թեհրանի առաջնորդանիստ Ս. Մար իս եկեղեցոյ եր չախումբը, ինչպէս նաեւ առաջնորդարանի «Ս. Գրի ղր Լուսատիչ» եր չախումբը, որը 2 տարուայ ընթացքին կ'ունենայ շուրջ 40 համեր ՝ ունենալով շուրջ 100 ստեղծա ղործութիւն կազմող եր ազանկ:

2003 թ. Սեպտեմբերէն Ե իստասիայոց Թեմի Առաջնորդին եւ Ազ ային իշխանութեանց հրաւերով իր երաժշտական փորձն ու կարողութիւնները ի սպաս դնելու առաքելութեամբ Միւրան Ղազէլեան կը տնուի Գահիրէ:

3. Գ.

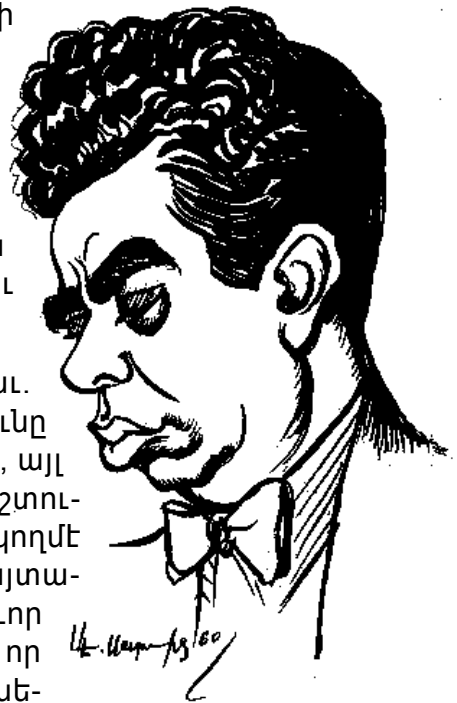
Յամեր էն ետք ԶԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղը մտերմիկ ընդունելութիւն մը տուաւ ի պատիւ ելոյթ ունեցող արուեստա ղտներուն, որուն ներկայ տնուեցան Տոքթ. եւ Տիկին Վի էն եւ Նայիրի Փուլիկեաններն ու իրենց հարազատները, դաշնակահար Տէյվիտ Յէյլզ, ԶԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղէն վարչական անդամներ իրենց տիկիններով եւ Աղէքսանդրիոյ ԶԲԸՄ-ի Մասնաճիւղին ատենապետը եւ Տիկինը:

Ընդունելութեան ընթացքին ԶԲԸՄ-ի կողմէ յիշատակի նուէր մը յանձնուեցաւ Տիկին Նայիրի Քրետեան - Փուլիկեանի:

**ՀԲԸՄ-Ը ԿՐ ՆՇԷ
ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ
ԾՆՆԴԵԱՆ 100- ԱՄԵԱԿԸ
ԴԱՇՆԱԿԱՅԱՐ ՇԱՅԱՆ ԱՐԾՐՈՒՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ**

ՀԲԸՄ-ը ձեռնարկած է բարձրորակ յայտագիրներու շարքի մը, նշելու համար ոչ միայն UNESCO-ի կողմէ ճանչցուած հաչատուրեանի 100-ամեակը, այլ ծանօթացնելու եւ տարածելու անոր ստեղծագործութիւնները, գլխաւորութեամբ վարպետ դաշնակահար եւ երաժշտագետ Շահան Արծրունիի, որ նոյն ատեն հաչատուրեանի 100-ամեակի տօնակատարութեանց Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտօնական ներկայացուցիչն է Միացեալ Նահանգներու մէջ:

Վերջերս, հարցազրոյցի մը ընթացքին, Պր. Արծրունի ըսաւ. «Հայերս կը հպարտանանք երբ Արամ հաչատուրեանի անունը յիշուի, որովհետեւ ան ոչ միայն բեղմնաւոր երաժիշտ մըն էր, այլ անձ մը, որ ներշնչուած էր հայկական ժողովրդական երաժշտութենէն: Ան միակ դասական երաժիշտն է, որ օտարներուն կողմէ ճանչցուած է իբրեւ «Հայ»: Առանձնաշնորհուած եմ այս յայտագիրները ներկայացնելու ՀԲԸՄ-ի հովանիին տակ: Պարտաւոր ենք հաչատուրեանի 100-ամեակը նշելու եւ վստահ եմ, որ զիւք ներկայացնելով պիտի հրապուրենք հինգ ցամաքամասերուն վրայ բնակող հայութիւնը, ինչպէս նաեւ ոչ – հայ երաժշտասեր զանգուածը»:

Այս առիթով ՀԲԸՄ-ի գործունեութեանց ծիրէն ներս հաչատուրեանի անուան ուստայնաւէջ (website) մը պատրաստուեցաւ, ուր կը նշուին յայտագիրներու թուականներ, համերգներու տեղեկութիւններ, հաչատուրեանի, Արծրունիի եւ օժանդակ արուեստագետներու մասին կենսագրական գիծեր եւ այլ նիւթեր:

Իրաքանչիւր գաղութի մէջ տեղական լրաբաշխութեան պիտի տրամադրուին հաչատուրեանի գործերուն CDները եւ մամուլին տրամադրուելիք յատուկ պրակներ, ճանչցնելու նպատակաւ հաչատուրեանի իրագործած ներդրումը՝ համաշխարհային երաժշտութեան ժառանգութեան մէջ:

Շահան Արծրունիի հայ մշակոյթին պանծացման նուիրուած ձեռնարկներու այս եզակի շարքը սկսաւ Սեպտեմբեր 28, 2003ին եւ պիտի տուէ մինչեւ Մարտ, 2004, Միացեալ Նահանգներու, Հարաւային Ամերիկայի, Եւրոպայի եւ Միջին Արեւելքի հայահոծ կեդրոններուն մէջ, կազմակերպութեամբ ՀԲԸՄ-ի տեղական մասնաճիւղերուն:

Եգիպտոսի մէջ Շահան Արծրունիի էլոյթ կ'ունենայ նախ Գահիրէի մէջ Փետրուար 29, ապա՝ Աղեքսանդրիոյ մէջ Մարտ 4, 2004-ին

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԽՕՍՔ՝ ՅԱԿՈՐ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Առաջին անգամ տեսայ գինք 1960-ականներու սկիզբը: Կոկանեան Սրահի մուտքին ձախ կողմը գտնուող փոքր սենեակին պատուհանին ետեւ նստած, այդ օրուայ ձեռնարկին մուտքի տոմսերը կը վաճառէր:

Երբ տեսայ գինք մտքես ըսի «ի՞նչ խոժոռ դէմքով մարդ է» ու անցայ, ընդհանրապէս երիտասարդներու յատուկ անտարբերութեամբ:

Տարիներ շարունակ այդ պատուհանին ետեւն էր ան, միշտ գլուխը ծռած թղթածրարներու եւ հաշիւներու վրայ, մինչ ուրիշներ, սրահին մէջ կամ պարտեզին, բարեկամներու հետ կ'անցնէին իրենց ժամանակը:

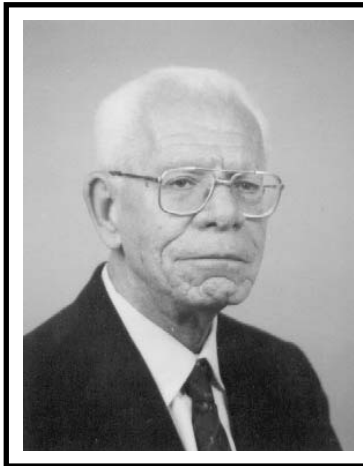
Տասնեակ մը տարի պետք եղաւ որպէսզի ճանչնամ գինք: Ճանչնամ ու տեսնեմ առաջին հայեացքով ինծի խոժոռ թուացող դէմքին ետեւ, նուրբ հիւմըրով, լուրջ ու ազգային մտահոգութիւններով տառապող հայ մարդու հոգին, որուն աչքերն էին որոնք շատ յաճախ բարութեամբ ու հասկացողութեամբ կը խօսէին:

Յակոբ Մարգարեան ապրեցաւ եգիպտահայ գաղութին ցաւերով եւ ուրախութիւններով: Որպէս վարչական անդամ աւելի քան 60 տարի ան իր գործօն ներդրումը բերաւ գաղութին ազգային, բարեսիրական եւ մշակութային կառոյցներէն շատերուն, ինչպէս Գահիրէի Թեմական եւ Զաղաքական Ժողովներուն, Նուպարեան Ազգային Վարժարանի Յոգաբարձութեան, Եկեղեցւոյ եւ Գերեզմանատան Յոգաբարձութեան եւ Հայ Ազգային Հիմնադրամի Կեդրոնական Վարիչ Մարմին:

Յակոբ Մարգարեան ամբողջ կեանք մը նուիրաբերեց Կոկանեան Սրահին, իր օրինապահութեամբ, պարտաճանաչութեամբ ու նախանձախնդրութեամբ օրինակ հանդիսանալով շրջապատին:

Ան 56 տարիներ ծառայեց ՀԲԸՄիութեան: Եղած է փոխ ատենապետ եւ ատենադպիր ՀԲԸՄ-ի Շրջանակային Յանձնաժողովին եւ մինչեւ իր մահը ունեցած է գործունեութիւն մը, որ

ոչ միայն օրինակելի է, այլ արժանի բարձր գնահատանքի:

Սակայն Յակոբ Մարգարեան այն անձն էր որ չփնտռեց շնութիւն սին գովասանքներ իր տարած աշխատանքին համար, ոչ ալ որպէս պատասխանատու, աջ ու ձախ, տեղի ու անտեղի, բառարանային ածականներ գործածեց գնահատելու որեւէ ելոյթ կամ աշխատանք: Երբ գոհ էր, շնորհակալութիւն, ժպիտ եւ ձեռքստեղմում եղաւ իր գնահատանքը:

Մենք չմտածեցինք իր ունեցած տարիներու բեղմնաւոր աշխատանքը հրապարակային հանդիսութեամբ գնահատել: Չմտածեցինք թէ ան ունէր հասուն տարիք մը եւ կրնար բաժնուիլ մեզմէ յանկարծ:

Երբ գրիչս վար առած կը մտածէի ինչպէ՞ս աւարտել այս յարգանքի խօսքը, ինչպէ՞ս ըլլալ զուսպ եւ միեւնոյն ատեն ըսել այն ամէնը որ կը յուզէր հոգիս: Հեռաձայնի զանգը ընդհատեց մտածումիս թելը ու զիս կապեց զանգոյին:

Նոր տարուայ երկրորդ օրն էր: Նոր Տարին շնորհաւորող զանգ մը չէր այս մէկը, այլ Ալիս Մարգարեանի մահուան տխուր լուրը զուժող զանգ մը: Ալիսը ամուսնոյն մահէն երեք շաբաթ անց կ'երթար միանալու անոր:

Հիմա Ալիսին բարեհամբոյր ժպիտն է աչքիս առջեւ, անոր առօրեայ գործօն ներկայութիւնը Կոկանեանէն ներս, դուստրերը՝ Սոնան եւ Սիլվան, միշտ գործի վրայ իրենց ծնողքին հետ, փեսան, թոռները՝ արդէն պատանի եւ այն հոյլ մը երիտասարդ երիտասարդուհիները, որոնք Յակոբ եւ Ալիս Մարգարեաններու օրինակով թրծուած, կը շարունակեն անոնց գործը:

Յակոբն ու Ալիսը ապրեցան ՄԱՐԴՈՒՆՆԻՆԻ, տուին անսակարկ, ցանեցին բարի սերմեր, որոնք ծլած են այսօր ու ծաղկած:

Կը շարունակուի անոնց գործը:

Յակոբն ու Ալիսը կ'ապրին:

Ա. Տօպլեթեան

ԹԱՄԱՆԵԱՆԻ ԵՐԱՋՆ

1924-ին, երբ ճարտարապետ Ալեքսանտր Թամանեանին վստահուեցաւ փոքրիկ գիւղաքաղաք Երեւանը մայրաքաղաքի վերածելու հանճարեղ ծրագիրի մը յղացումը, ան չէր կրնար երեւակայել որ իր երագին լրիւ իրականացումը 80 տարիներու պիտի կարօտէր:

Թամանեանի Երեւանը անսահման հնարաւորութիւններով օժտուած քաղաք մըն է, ուր տարիներու ընթացքին տարածուելու եւ ընդարձակուելու ամէն դիւրութիւն նկատի առնուած է:

Հանրապետութեան հրապարակէն, որ Երեւանի կեդրոնը կը համարուի, ցարդ կը ծիւղաւորուին հինգ գլխաւոր պողոտաներ: Սակայն իսկական ծրագիրին մէջ այդ պողոտաները վեց էին:

Այս վեցերորդ պողոտան, որ Հիւսիսային պողոտայ անուանուած էր, պարզապէս թուղթի վրայ մնացած էր մինչեւ հիմա ու մոռացութեան մատնուած:

Շնորհիւ կառավարութեան յանդուգն որոշումին, Հիւսիսային պողոտան սկիզբ պիտի առնէ Հանրապետութեան հրապարակէն, պիտի ճեղքէ Երեւանը, պիտի հասնի Օբերա ու կանգ պիտի առնէ Յաղթանակի Այգիին ստորոտը, Թամանեանի արձանին առջեւ:

Այս հսկայական ծրագիրը վեճերու եւ պայքարի ծայր տուաւ քանի որ պէտք էր 400-էն աւելի անձեր իրենց տուներէն տեղահան ըլլային: Տարիներու ընթացքին առժամայ ու աղքատիկ տնակներ շինուած էին այդտեղ ու պողոտային հետքն իսկ անյայտացուցած:

Մէկ տարուան ընթացքին կարելի եղաւ այդ ընտանիքները տեղափոխել շատ աւելի լաւ շինուած եւ ամէն դիւրութիւններով օժտուած բնակարաններու մէջ: Շուտով կարելի եղաւ 50.000 քմ. մեթր տարածութիւն մը պարպել ու կառուցման աշխատանքին անցնիլ: Այժմ ամենակասկածամիտներն անգամ անհամբեր կը սպասեն ծրագրին իրականացման որ պիտի աւարտի 2006-ին:

Այս նոր պողոտային շնորհիւ, Երեւանը պիտի ունենայ արդիական ու համաշխարհային մակարդակի առեւտրական կեդրոն մը 24 մեթր լայնք ունեցող ճեմավայրերով եւ երկյարկանի շքեղ շէնքերով, ուր պիտի բացուին գրասենեակներ, դրամատուներ, խանութներ ու ճաշարաններ: Միեւնոյն ժամանակ, այս ծրագիրը պետութեան վրայ ո՛չ մէկ նիւթական բեռ պիտի ըլլայ, քանի որ բոլոր շինութիւնները առեւտրա-

կան տարածութիւններու աճուրդով վաճառքէն գոյացած գումարով կը ֆինանսաւորուին:

Ըստ պատասխանատուներուն, շինութիւնները սկսած են պողոտային երկու ծայրերէն, որպէսզի կարելիութիւնը տրուի գործատերերուն անմիջապէս աշխատանքի սկսելու եւ օգտուելու, առանց սպասելու որ ամբողջ ծրագիրը իրականանայ: Արդէն իսկ տարածութիւններուն 65%ը վաճառուած է հայկական ու համաշխարհային հիմնարկներու, որոնք շուտով կեանք պիտի տան ոչ միայն Հիւսիսային պողոտային այլեւ ամբողջ Երեւանին:

Այս առեւտրական պողոտային զուգահեռ, Թամանեան ծրագրած էր քալելու յատուկ լայն ծառաուղիի մը շինութիւնը: Ան սկիզբ պիտի առնէ Խանճեան պողոտային վրայ գտնուող Վերնիսաժէն եւ պիտի հասնի մինչեւ Սարեան փողոց: Երբ աւարտի այս ծառաուղին, ան Երեւանի մէկ ծայրը միւսին կապելով հաճելի զբօսավայր մը պիտի ստեղծէ քալել սիրողներուն համար:

Իրարանցում, աղմուկ ու փոշի կայ ամէն կողմ, հողաբարձ խոշոր մեքենաներն ու կռուկները գիշեր ցերեկ կ'աշխատին որպէսզի 2006-ին կարելի ըլլայ հանճարեղ ճարտարապետ Թամանեանի յետաձգուած երագը իրականացնել:

Աղբիւր:

AIM - Armenian International Magazine

August - September 2003

Սօսի Յակոբեան

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԹԱՄԱՆԵԱՆԻ ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ԳԻԾԵՐԸ

Ալեքսանդր Յովհաննէս Թամանեան ծնած է 1878–ին Եկատերինոպոլս, այժմ՝ Կրասնոդար ու մահացած՝ 1936–ին Երեւան:

1904–ին աւարտած է Սէնթ Բեթերսպուրկի եղարուեստի կանառին բարձրա ոյն եղարուեստական ուսումնարանի ճարտարապետութեան բաժինը, նկարիչ – ճարտարապետի կոչումով:

Իր առաջին աշխատանքը եղած է Սէնթ Բեթերսպուրկի 18–րդ դարու Հայկական Եկեղեցոյ վերականգնումը 1904–6:

1911–1919 Ռուսիոյ զանազան քաղաքներուն մէջ կառուցած է շէնքեր, մենատուներ եւ Մոսկուա–Կազան երկաթուղին հիւանդանոցի համալիրը, որոնց մէջ ան դասական է 18–19րդ դարերու ռուսական ճարտարապետութեան ձեւերը ինքնատիպ մեկնաբանութեամբ եւ վերամշակումով օտա ործած է:

1914–ին ան արժանացած է Մոսկուայի քաղաքային տուձային ոսկեայ մետալին:

1923–ին կը հրաւիրուի Հայաստան, ուր բեղմնաւոր եւ եռանդուն ործունէութիւն կը ծաւալէ, ստեղծա ործական աշխատանքին զուրնբաց վարելով զանազան կարերու պաշտօններ:

1924–ին, Երեւանի մէջ Թամանեանի ճարտարապետական առաջին աշխատանքը կ'ըլլայ պատրաստել Երեւանի լիստոր

յատակա իծը 150 հազար բնակիչի համար: Այդ յատակա իծնէրուն հիմքը կը Երեւանի հետա այ բոլոր լիստոր յատակա իծնէրուն հիմքը կը

հանդիսանայ: Թամանեան պարբերաբար անդրադարձած էր Երեւանի յատակա իծին, մշակելով ու կատարելա ործելով զայն:

Թամանեան իր յատակա իծերուն մէջ նկատի առած է Հայաստանի իրայատուկ պայմաններն ու ճարտարապետական աւանդոյթները: Ան մասնաւոր նշանակութիւն տուած է Հայաստանի բազմազան քարերուն եւ օտա ործած է զանոնք շինութեան մէջ, ինքնատիպ կերպարանք տալով Երեւանի շէնքերուն: Անոր Հանրապետութեան Հրապարակն ու Օբերայի եւ Պալէի Թատրոնը լուխ ործոցներ կը նկատուին մինչեւ այսօր:

1934–ին Թամանեան կը սկսի նախա ծել «Մեծ Երեւանի» 500 հազար բնակիչի համար նախատեսուած յատակա իծը, որ կը մնայ անաւարտ:

Հայկական Կառավարական Տունը

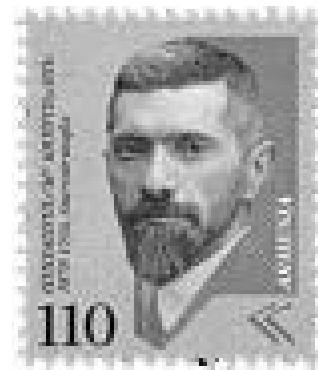
Ալեքսանդր Թամանեան որպէս հայկական նոր ճարտարապետութեան հիմնադիր եւ մեծ վարպետ ճանչցուած է իր այն ործերով ինչպէս Երեւանի լիստոր յատակա իծը, Երեւանի առաջին ջրաէլեքտրական կայանը, Հայկական Կառավարական տունը ու Օբերայի եւ Պալէի Թատրոնը, որոնց մէջ ակնյայտ են հայկական աւանդական ճարտարապետական ոճին զարացումն ու նորատիպ օտա ործումը: Թամանեանի նախա իծերով Երեւանի մէջ կառուցուած են նաեւ աստղադիտարանը, բժշկական ուսումնարանի զանազան բաժիններ, Այդո լիճին ջրհան կայանը, հանրային դարարանը եւ այլն:

1937–ին Բարիզի համաշխարհային ցուցահանդէսին Օբերայի եւ Պալէի Թատրոնին նախա իծը կը շահի ոսկէ մետալ (Grand Prix) հանճարեղ ճարտարապետին մահէն մէկ տարի ետք:

Թամանեանի ստեղծա ործութեան ազդեցութեամբ ստեղծուած է ճարտարապետական նոր դպրոց մը որ կը կոչուի Թամանեանական:

Օբերայի եւ Պալէի Թատրոն Երեւան

ՀԲԸՄ-Ը ԿԸ ՆՇԷ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԱՄԻՍԸ ՊԱՂՏԱՏԻ ՄԵՋ

Իրաքցի քաղաքացիներուն նկատմամբ կիրարկուած պետական սեղմումներուն աւարտը առիթը ընծայեց ՀԲԸՄ-ի Պաղտատի Մասնաճիւղին վերսկսելու իր գործունեութեան:

Իրաքի որոշ ժամանակով մեկուսացած հայ համայնքէն ներս վերապրեցնելու եւ վառ պահելու համար հայկական ազգային ժառանգութիւնը, Մասնաճիւղը մշակեց կարգ մը երիտասարդական ու մշակութային ծրագիրներ, որոնց մէջ նաեւ՝ փոքրիկներու կրթական գործը:

ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութիւնը որոշած ըլլալով օգնել Պաղտատի հայ փոքր համայնքին, արդէն իսկ նիւթական կարգ մը յատկացումներ կատարած էր Պաղտատի մասնաճիւղին, կարիքաւոր հարիւրաւոր ընտանիքներու գոյութիւնը ապահովելու համար:

Պաղտատի Մասնաճիւղը որ հիմնուած է 1911-ին, վերջերս իրատարակեց հաղորդագրութիւն մը, ուր դիտել կու տայ, թէ նպաստընկալ ընտանիքներու թիւը վերջին ամիսներուն ընթացքին զգալի աճ մը արձանագրած է եւ թէ կեդրոնէն առաքուած նպաստը կը բաժնուի համաձայն իւրաքանչիւր ընտանիքի ունեցած կարիքին: Մասնաճիւղը իր հաղորդագրութեան մէջ կը նշէ նաեւ, թէ հակառակ անոր որ մարդասիրական օգնութիւնները առաջնահերթութիւն կը նկատուին, Միութիւնը անոր զուգահեռ մշակած է նոր սերունդին կարիքներուն յատուկ ծրագրեր: Միութեան Սկաուտական Շարժումը եւ Բարձրագոյն Վարժարաններու Ուսանողական Միութիւնը համախմբուած Հայ Երիտասարդաց Ընկերակցութեան հովանիին տակ, եռանդով կ'աշխատին իրենց նախաձեռնութիւնները իրականացնելու համար:

Պաղտատէն պր. Մարթէն Շէրանեան Ուաշինկթընի ՀԲԸՄ-ի հայկական լրատուական գրասենեակին հետ իր ունեցած արբանեակային հեռախօսագրոյցի մը ընթացքին յայտնեց, թէ մասնաճիւղը իր կարելին կ'ընէ կրկին ուղի կանգնելու, հակառակ իր դիմաց ցցուած խոչընդոտներուն:

Ան աւելցուց, թէ դժբախտաբար իրաքահայութիւնը 27 Հոկտեմբերին ունեցաւ իր առաջին զոհը, երբ նոյն օրը ականուած ինքնաշարժ մը պայթեցաւ մարդկային ու նիւթական վնասներ պատճառելով Միջազգային Կարմիր Խաչի կեդրոնատեղիին առջեւ:

Իրաքի պատերազմին գործողութիւններուն աւարտէն մի քանի ամիսներ վերջ, անմիջապէս կարելի եղաւ վերահաստատել Պաղտատի մասնաճիւղի ուրբաթօրեայ հայերէն լեզուի դասընթացքները: Համաձայն Հոկտեմբեր ամսու վերջաւորութեան լոյս տեսած տուեալներուն, այս միօրեայ դասընթացքներուն կը մասնակցին վաթսունէ աւելի ուսանողներ: Դասերուն անմիջական նպատակն է հայերէն լեզուին եւ պատմութեան ծանօթացումը: Բացի այդ, շարժումը առիթ կը ստեղծէ որ հայկական ջերմ մթնոլորտի մը մէջ հայ ընտանիքները իրարու հանդիպին եւ ընկերային ու բարոյական աջակցութիւն ցուցաբերեն իրարու հանդէպ:

Նկատի ունենալով որ սփիւռքահայութեան համար Հոկտեմբերը մշակոյթի ամիս է, ՀԲԸՄ-ի Պաղտատի Մասնաճիւղին Սկաուտական Շարժումը 26 Հոկտեմբերին կազմակերպեց երաժշտական եւ ասմունքի երեկոյ մը, որուն ներկայ եղան երեք հարիւր հանդիսականներ: Երեկոն խորքին մէջ իրաքահայութեան գոյատեւելու վճռակամութեան արտայայտութիւնն էր, ի հեճուկս զինք շրջապատող աննպաստ պայմաններուն: Երեկոն անգամ մը եւս հաստատեց, թէ հակառակ դժուար պայմաններուն, գաղութին զանազան մարմինները կը պահեն իրենց ներուժը, ըսաւ Շէրանեան:

ՀԲԸՄ-ի Պաղտատի մասնաճիւղը իրօք դրական քայլերու ձեռնարկած է յաղթահարելու համար երկրին անբաղձալի պայմանները, որոնց մէջ անոնք կ'ապրէին մինչեւ այս անցնող տարին: Սկաուտական Շարժումը իսկութեան մէջ, թօթափած ըլլալով անցեալին իրեն պարտադրուած կաշկանդումները, այսօր սկսած է ազատօրէն գործել: Ան արդէն իսկ աւելցուցած է իր անդամներուն թիւը եւ կազմակերպած՝ նուազագոյնը մէկ բանակում եւ արշաւ դէպի երկրին հիւսիսը գտնուող Չաքօ գիւղաքաղաքը, հայկական հին գաղութի մը բնակավայրը եւ անցեալ դարասկիզբին կառուցուած հայկական եկեղեցի մը:

Նման շրջագայութիւններ կազմակերպելէ զատ, աշխատանք կը տարուի իրարու մօտեցնել երիտասարդ տարրերը: Պր. Շէրանեան կ'աւելցնէ, թէ Սկաուտական Շարժումին կը մասնակցին հարիւրյիսունէ աւելի պատանիներ եւ երիտասարդներ, որոնց տարիքը կը տարուբերի 8-էն 35-ի միջեւ: Անոնք չորս օր բանակումի մասնակցած են Չաքօի հայկական եկեղեցի-

ին մերձակայ շրջաբակին մէջ, այցելութիւններ տուած՝ շրջանի կարգ մը ընտանիքներուն տուները, օգնած՝ եկեղեցիին վերաշինութեան եւ մաքրման աշխատանքներուն:

Այս բանակումը իր անջնջելի հետքը ձգեց սկաուտներուն վրայ: Այս եւ նման շարժումներ միջոցներ են որպէսզի մասնակցողները կապի մէջ մտնեն Պաղտատէն դուրս գտնուող հայկական շրջանակներուն հետ:

Ասիկա ՅԲԸՄ-ի միջոցաւ կարելի դարձած առաջին առիթը եղաւ որպէսզի անոնք ձեռք երկարէին Պաղտատէն հեռու շրջաններու մէջ ապրող հայերուն, քանի որ տասնեակ տարիներ սեղմումներու ենթարկուած հայ կազմակերպութիւններու տարած հայապահպանման աշխատանքը, շուքի մէջ կը մնար:

Հակառակ անոր որ Չաքօի հայ գաղութը կը թուի լուծուած ըլլալ շրջանի քիւրտ բնակչու-

թեան մէջ, պահած է իր դիմագիծը: Գաղութին անդամները հակառակ որ հայերէն չեն խօսիր, ամուր կառչած կը մնան հայկական եկեղեցիին:

Մեր սկաուտներուն մի քանի օրուայ Չաքօ այցելութիւնը իր դրական ազդեցութիւնը ունեցաւ, կ'ըսէ Շէրանեան: Այս այցելութեամբ շրջանի ծագումով հայերը լեցուեցան հայութեամբ: Արթնցաւ իրենց մէջ ազգային եւ գաղութային պատկանելիութեան գիտակցութիւնը:

Շէրանեան հաճոյքով կը հաղորդէ, թէ մասնաճիւղին Հայ Երիտասարդաց Ընկերակցութեան տարրերէն ոմանք յաջողեցան սկարահանել տեղւոյն հայ ընտանիքներուն հետ կատարուած կարգ մը հարցազրոյցներ, որոնք ցուցադրուեցան հանրութեան:

Թրգմ. Մ.Գ

2003-Ի ՅԲԸՄ-Ի ԿԱՐՊԻՍ ՓԱՓԱԳԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԸ՝ ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ ՄՏԱԻՈՐԱԿԱՆԻՆ

Գերմանացի գիտնական Յերմըն Կոլթց արժանացաւ 2003-ի ՅԲԸՄ-ի Կարպիս Փափագեան մրցանակին, անցեալ Նոյեմբեր 14-ին, Փարիզի մէջ կայացած հանդիսութեան մը ընթացքին:

Յերմըն Կոլթց կը միանայ 1988-էն սկսեալ ՅԲԸՄ-ի պատուած ոչ-հայ մտաւորականներու այն ցանկին, որոնք իրենց նշանաւոր ու եզակի հրատարակութիւններով, նպաստած են հայկական հարցին:

Հայկական մշակոյթին ու պատմութեան հմուտ գերմանացի մտաւորականներէն մէկն է փրոֆ. Կոլթց: Ան տնօրէն է Յովհաննէս Լեփսիուս թանգարանին, տնօրէն՝ Հայկական Ուսումնասիրութիւններու Մետրոպ Կեդրոնին եւ դասախօս՝ Մարթին Լութըր համալսարանին, Հալլ - Ուիթընպրիկ:

Փրոֆ. Կոլթց նշանաւոր է նաեւ որպէս Յովհաննէս Լեփսիուսի հայկական ցեղասպանութեան յատուկ թղթածրարին յուշերը ուսումնասիրող ու հաւաքող:

Լեփսիուս, Աւետարանական քարոզիչ մը, Ապտիլ Համիտ Բ.-ի կատարած գազանութիւններուն մասին իր վաւերագրական առաջին տեղեկագիրը հրատարակած է 1896-ին: Յետագային, ան կը հիմնէ Լեփսիուս հաստատութիւնը եւ 1912-1914 մաս կը կազմէ հայկական հարցին վերաբերեալ դիւանագիտական շարժումներուն եւ խորհրդածողովներուն:

1915-ի ցեղասպանութեան սկիզբը, Օսմանեան պետութեան պատերազմական նախարար Էնվեր փաշայի հետ անոր ունեցած հանդիպումը հայ ժողովուրդին ծրագրած գաղթը կասեցնելու, անցաւ ապարդիւն:

ՅԲԸՄ-ի Կարպիս Փափագեան Մրցանակի տուչութեան հանդիսութիւնը կազմակերպուած էր ՅԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ: Ներկայ էին Կարպիս Փափագեանի ներկայացուցիչ Ռազմիկ Թամրագեան, ՅԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան նախագահը եւ անդամներ, ՅԲԸՄ-ի անդամներ եւ բարեկամներ: Թամրագեան ներկայացուց փրոֆ. Կոլթցը ու անոր յանձնեց 2003-ի Փափագեան Մրցանակը:

Շնորհաւորական խօսքով ելոյթ ունեցաւ ՅԲԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Սեդրակեան, իսկ շնորհակալական խօսքով՝ փրոֆ. Կոլթց, որ ըսաւ, թէ այս մրցանակը պատիւ մը չէր միայն իրեն, այլ նաեւ Հայաստանի բարեկամ գերմանացի իր ընկերներուն ու ամբողջ գերմանահայ գաղութին:

ՅԲԸՄ-ի նախագահը շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ Կարպիս Փափագեանին, 15 տարիներ առաջ այս մրցանակը հաստատելու իր ունեցած մտայղացումին համար մասնաւոր հիմնադրամով մը ՅԲԸՄ-ի հետ միատեղ, քաջալերելու ոչ-հայ գիտնականները, որոնք իրենց կատարած ուսումնասիրութիւններուն եւ հրատարակութիւններուն միջոցաւ կը սատարեն հայկական հարցին ծանօթացման:

ԱՆԳԼԻՈՅ STONE HENGE-Ն, ՉԱՅԵՐՆ ՈՒ ՔԱՐԱՅՈՒՆՁ

Stone Henge-ը կը նըկատուի Անգլիոյ ազգային հարստութիւններէն մէկը, կը խորհրդանշէ ոյժ, տոկունութիւն եւ մանաւանդ՝ առեղծուած:

Ան Եգիպտոսի բուրգերուն նման կը դիւթ ու կը հմայէ ամէն անոնց որոնք առիթը կ'ունենան տեսնելու գայն, իսկ հնագետները մատնելով անհուն շփոթութեան, զանոնք կը մղէ հակաճառութեան:

Stone Henge

Տարիներու ընթացքին շատ մը ուսումնասիրութիւններ կատարուած են Stone Henge-ի մասին, պարզելու համար անոր կառուցման թուականին, կառուցողներուն, գործածուած միջոցներուն եւ նպատակին առեղծուածը: Սակայն մինչէ օրս այդ բոլոր աշխատանքներուն արդիւնքները ենթադրութիւններ կը նկատուին պարզապէս:

Նկատի ունենալով որ ո՛չ մէկ տեսակի արձանագրութիւն յայտնաբերուած է այդ հսկայական քարերուն վրայ եւ ոչ մէկ յիշատակութիւն կայ այդ համալիրին մասին անոր ժամանակակից կամ աւելի ուշ շրջանի քաղաքակրթութիւններու պատմական արձանագրութիւններուն կամ մագաղաթներու մէջ, Stone Henge-ի մասին տարածուած ենթադրութիւնները կը մնան ենթադրութիւն եւ առեղծուածը անլուծելի:

Ոմանք գայն կը նկատեն նախապատմական թուականներու աստղադիտարան մը որ կը գործածուէր լուսինի խաւարումները գուշակելու համար:

Ուրիշներ կ'ենթադրեն, որ հին աստուածներ պաշտելու նուիրուած տաճար մըն է ան:

Շատեր կը պնդեն, որ ան սրբավայր մըն է, ուր հնագոյն դարերուն բարձրաստիճան անձեր թաղած են:

Ուրիշներ, այդ հսկայ, քարակերտ շինութեան տեսքէն հմայուած կ'եզրակացնեն, որ ան տիեզերքէն երկիր եկող սկաւառակներու համար շինուած կայան մը պէտք է եղած ըլլայ:

Չակառակ որ կարելի է վիճիլ այս համալիրին կառուցման նպատակին ու օգտագործման մասին, սակայն անկարելի է տարակուսիլ, թէ այդ նպատակը խիստ անհրաժեշտ եւ կարելորդ եղած է, քանի որ այդքան գերմարդկային աշխատանք ու անսահման ծախս կարելի չէ որ պատահական կերպով եղած ըլլայ:

Այս քարակերտ հսկաները որոնք «Stone Henge» անունով ծանօթ են, կը գտնուին Անգլիոյ հարաւը Salisbury-ի դաշտավայրին մէջ, Wilshire-էն 3 քմ. արեւմուտք:

Այս համալիրին հնագոյն մասը կը կարծուի թէ շինուած է Ն. Ք. 2950-2900 թուականներուն եւ յաջորդող 1400 տարիներու ընթացքին վերաշինութեան ու բարեփոխութեան ենթարկուած է:

Stone Henge-ին գլխաւոր մասը կը բաղկանայ 30 նրբօրէն յղկուած կապտաքար կոճղերէ կազմուած շրջանակէ մը, 33 մեղր տրամագիծով: Իւրաքանչիւր քարակոճղ ունի 4 մեղր բարձրութիւն, 2 մեղր երկայնք եւ 1.5 մեղր լայնք: Այդ քարերը իրարմէ 1.5 մեղր հեռաւորութեան վրայ համաչափօրէն գետեղուած են կազմելով կատարեալ շրջանակ մը: Յսկայ սիւնաքարերը իրարու միացած են նոյն չափի ճակատաքարերով, որոնք հորիզոնական կերպով հանգչած են կոճղերուն վրայ:

Կապտաքար շրջանակը իր ճակատաքարերով Stone Henge-ին ամենայատկանշական մասն է եւ կը նկատուի ճարտարապետութեան եւ քարահիւսութեան գլուխ գործոց: Յնագետներն ու ճարտարապետները մինչէ այսօր չեն կրնար բացատրութիւն տալ այդ 4 թոն կշռող կապտաքարերուն փոխադրութեան եւ այդպիսի ճշգրտութեամբ գետեղման մասին: Կը կարծուի թէ այդ քարերը կտրուած են 200 քիլոմեղր հեռու գտնուող Ուիլշիր մէջ: Այսօր, այդ 30 կապտաքար կոճղերէն 17-ը տակաւին կանգուն կը մնան:

Այս շրջանակէն ներս, պայտի ձեւով կանգնած են 5 գոյգ հսկայական քարեր, ամէն մէկը 45 թոն ծանրութեամբ եւ 8 մեղր բարձրութեամբ: Պայտին բաց մասը կ'ուղղուի դեպի հիւսիս-արեւելք:

Շրջանակէն դուրս, աւելի ուշ շրջաններու, հսկայ քարերով այլ շրջանակ մը կազմուած է, որուն կառուցման համար մօտակայ լեռներէն քարեր օգտագործուած են եւ ոչ թէ կապտաքարեր:

Այսպիսով Stone Henge-ի համալիրին տրամագիծը հասած է 100 մեղրի:

Չարցումը, թէ ովքե՞ր շինած են Stone Henge-ը, երկար վիճաբանութիւններու առիթ տուած է: Դարեր ի վեր այս նիւթին շուրջ շատ մը առասպելներ ու պատմութիւններ հիւսուած են:

Ամենահին ենթադրությունը անոր կառուցումը կը վերագրէ Druid կոչուած ցեղախումբի մը կամ Յռոմեացիներուն: Սակայն, ըստ պատմական տուեալներուն, Անգլիան Յռոմեացիներուն ենթարկուած է Stone Henge-ի կառուցման ւարտէն ետք:

Այդտեղ է որ յօդուածագիրին մտքին մէջ կ'արթնայ Անգլիոյ «Stone Henge»-ի եւ Յայաստանի «քար (stone) հունչի միջեւ հաւանական առնչութիւն մը եւ զայն կը մղէ Յայաստան ուղարկելու վերոնշեալ փաստաթուղթը:

Մինչեւ 1620 թուականը ժողովուրդը կը հաւատար այն առասպելին, թէ Մըրլին (Merlin) անուսով կախարդ մը Stone Henge-ը հրլանտայէն Անգլիա փոխադրած է:

Համաձայն այժմ Յայաստանի մէջ հրատարակուող AIM (American International Magazine) ամսագրին Յոկտեմբեր 2003-ի թիւին մէջ լոյս տեսած «Scoring Into The Past» յօլածին, վաւերագրական ֆիլմերու Studio-ի մը թղթակիցը, Յայաստանի Սիսիանի շրջանին մէջ կատարած օդային քննաչափութեան ընթացքին, կը յայտնաբերէ կասկած վեր սմանութիւնը Չօրաց քարեր կոչուած աներակներուն եւ Անգլիոյ Stone Henge-ի միջեւ:

Պղատոն, իր «Critias» գիրքին մէջ յիշած է Ատլանտիսի ժողովուրդին անսման քաղաքակրթութեան ու յառաջդիմութեան մասին: Ան նաեւ նկարագրած է անոնց բոլորածէ քաղաքներն ու կառույցները: Հետագային, մարդիկ ենթադրած են որ Ատլանտիսէն ազատած բնակիչները կերպով մը հասած ու ապաստանած են Անգլիոյ մէջ, ուր իրենց ծանօթ ձեւով շինած են այս համալիրը:

Չօրաց քարերը

Չօրաց քարերը որոնք կը կոչուին նաեւ Տիք-Տիք, Երիվարաց, Տաշտ եւ Զարահունջ, կը ներկայացնեն հին համալիր մը բաղկացած ուղղահայեաց կանգնած պազալթեայ քարէ սիւներով, որ կը կարծուի թէ հին աստղադիտարան մը եղած է:

Սակայն մեզի, հայերուս համար, հետաքրքրականը այն է, թէ 1861-ին Լոնտոնի մէջ տպուած Anglo-Saxon Chronicle Vol 1 գիրքը կը յիշատակէ, թէ Բրիտանական կղզիին ամենահին բնակիչները եղած են Բարիտանացիները, որոնք Յայաստանէն եկած ու բնակութիւն հաստատած են Բրիտանիոյ հարաւը:

Ըստ կատարուած պեղումներուն եւ ուսումնասիրութիւններուն, այդ համալիրը կը պատկանի Ն. Ը. 4000-ական թուականներուն:

Այս թանկագին տեղեկութիւնը յիշած է Պր. Անդրանիկ Տաղլեանը իր «Յայաստանի Գիտնականներու Ուշադրութեան» յօդուածին մէջ, լոյս տեսած Պէյրութ «Նայիրի»-ի Յունիս 17, 2003 թիւին մէջ:

Ուրեմն, նկատի ունենալով վերոյիշեալ տեղեկութիւնները կրնանք եզրակացնել թէ Անգլիոյ աշխարհահռչակ Stone Henge-ի նախահայրը կը գտնուի Յայաստանի հարաւը, Սիսիանի շրջանին մէջ:

Ան կը պատմէ, թէ 2000 թուականի աշնան հայրենիք այցին, ուղեւորուած է նաեւ Արցախ: Ճանապարհին՝ Սիսիանի շրջանը անցնելէ ետք, հայրենի վարորդը առնելով իր համաձայնութիւնը, զայն կ'առաջնորդէ դէպի աշխարհի առաջին աստղադիտարանը՝ «քարահունջ»ը: Սարալանջով, հողային քարքարուտ ճանապարհով կը մօտենան բացօդեայ ընդարձակ վայր մը, ուր կային գետնէն դուրս ցցուած քարէ հսկայ անտաշ սիւնի կտորներ, իրարմէ անշատ որոշ հեռաւորութեամբ, իւրաքանչիւրին վրայ կլորածէ բացուածքով, մարդու աչքին համապատասխանող բարձրութեամբ: Իւրաքանչիւր սիւնքար տեղադրուած էր իրարմէ տարբեր-տարբեր ուղղութեամբ, իսկ դիտակէտերը՝ ուղղուած էին դէպի որոշ աստղի մը ուղղութեամբ:

Հետեւաբար Անգլոյ Stone Henge-ը շինողներն ալ հաւանաբար այն հայկական ցեղախումբի գաւակներն են, որոնք Բարիտանացի անուսով ճանչցուած են: Անոնք անձանօթ պատճառներով լքած են հայրենի հողը եւ կայք հաստատած են հեռաւոր կղզիի մը վրայ, որը իրենց «Բարիտանացի» անուսով, կոչուած է Բրիտանիա:

Անշուշտ այս եզրակացութիւնն ալ միւս բոլոր եզրակացութիւններուն նման տակաւին պարզապէս ենթադրութիւն կրնայ նկատուիլ, սակայն կրնայ նոր ուղի մը բանալ հնագետներուն առջեւ, լուծելու համար Զարահունջին եւ «Stone Henge»-ին առեղծուածը:

Սօսի Յակոբեան

ՊԱՐԳԵԲԱՏՐՈՒՄ 2002 – 2003 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ ԵԳԻՊՏԱՅԱՅ ԳԵՐԱԶԱՆՑԻԿ ՌԻՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԳԱՇԻՐԷ

Գեղեցիկ ասանդություն մը, որ կը կրկնուի երրորդ տարին ըլլալով, պատուել՝ եգիպտահայ գերագանցիկ ուսանողները:

Տարեշրջանի մը երկար յոգնութենէն ետք, չկայ բան մը որ կրնայ անելի հպարտութիւն պատճառել ուսանողին եւ իր ընտանիքին՝ քան քաղել իր սերմանած հունձքին պտուղը:

Իրապէս, մեծ հպարտութիւն կը պատճառէ համայն գաղութին, եգիպտահայ մեր ուսանողներուն յաջողութիւնը, մասնաւանդ՝ եթէ այդ յաջողութիւնն ու փայլուն արդիւնքները պետական մակարդակի են:

Ինչպէս անցեալ երկու տարիներուն, այս տարի եւս Գահիրէի ԶԲԸՄ-ի Վարչութիւնը ուզեց ուսանողներուն եւ անոնց ընտանիքներուն հետ վայելել այդ հպարտութեան եւ ուրախութեան վայրկեանները, ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ հաւաքավայրին մէջ, Զինգշաբթի 13 Նոյեմբեր 2003-ին:

Երեկոյթին ներկայ էին ԶԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղի ատենապետն ու վարչական անդամները, հայկական գոյգ վարժարաններու տնօրէնները, եւ գերագանցիկներն ու իրենց պարագաները:

Երեկոյեան ժամը 7-ին սկսաւ թէյի սպասարկութիւնը, եւ ինչպէս միշտ՝ սեղանները բեռնաւորուած էին զանազան քաղցրաւենիներով:

ԶԲԸՄ-ի ատենապետ տիար Օննիկ Պլըքտանեան երեկոյին բացումը կատարեց, ապա՝ ունեցաւ պատշաճ ելոյթ մը, որմէ կը մեջբերենք: «Յաւաքուած ենք այսօր շնորհաւորելու եգիպտահայ մեր այն շրջանաւարտները որոնք այս տարի իրենց ուսանողական կեանքի զանազան հանգրուաններուն աւարտին ձեռք ձգեցին փայլուն յաջողութիւններ: Ծնողքի մը համար անելի թանկագին բան չկայ քան իրենց զաւակին յաջողութիւնը: Անոնք պատրաստ են ամէն զոհողութիւն ընելու իրենց զաւակին օգտին: Գահիրէի ԶԲԸՄ-ի Մասնաճիւղը այս առթիւ գերագանց յաջողութեան հասած ուսանողներուն եւ անոնց ծնողներուն համար ընդունելութիւն մը կազմակերպեց որպէսզի միասնաբար տօնեն այս յաջողութիւնը»:

Ան անդրադարձաւ նաեւ ԶԲԸՄ-ի նորակազմ Զամալսարանական Շարժումի գործունէութեան:

Իր խօսքը առիթ ստեղծեց որ ներկաները գաղափար ունենան սոյն երիտասարդներուն գործունէութեան մասին եւ կոչ ուղեց այս տարուայ շրջանաւարտներուն միանալու Շարժումին հետեւեալ չորս Յանձնախումբերէն մէկուն:

- 1- Համացանցի Յանձնախումբ
- 2- Մշակութային Յանձնախումբ
- 3- Ընկերային Օժանդակութեան Յանձնախումբ
- 4- Ընկերային Ձեռնարկներու Յանձնախումբ

Ատենապետին խօսքէն ետք, գրեթէ կէս ժամ երկարող Virtual Yerevan անունով CD մը ներկայացուցաւ, ուր ցուցադրուեցան Երեւանի մէջ գտնուող տարբեր տեսարժան վայրեր, նորակառոյց գեղեցիկ պանդոկներ եւ զանազան հայկական արտադրութիւններ:

Մեզի հպարտութիւն պատճառեց այն մեծ թէքսիքը որ գործածուած է այս CD-ին պատրաստելու համար: Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի ատենապետ տիար Պերճ Թերզեան շեշտեց, թէ Զայաստանը յառաջացած է համացանցային թէքսիքի ասպարեզին մէջ համաշխարհային մակարդակով եւ թէ Զայաստանը չունի որեւէ հանքային հարստութիւն, բայց Աստուած հայուն շնորհած է ստեղծագործելու բացառիկ կարողութիւն մը եւ հայը միշտ այդ շնորհը գործածած է գոյատեւելու եւ յառաջիմելու համար:

Ոչինչ կրնայ արտայայտել այն ուրախութիւնը եւ հպարտութիւնը, որ կը տեսնէիք ամէնուն երեսներուն վրայ, որովհետեւ հայուն յաջողութիւնը որեւէ ասպարեզի մէջ, բոլոր հայերուն հպարտութիւն կը պատճառէ:

Ստորեւ կը ներկայացնենք Գահիրէի 2000 – 2001, 2001–2002 եւ 2002 –2003 տարեշրջաններու գերագանցիկ հայ ուսանող ուսանողուհիներուն ցանկը եւ իրենց աւարտած ուսումնական հանգրուանները:

Անի Պողոսեան

Պատուոյ Սեղանը
Չախտէն՝ Տիար Սիմոն Չամբերթեան, Տոքթ. Զերմինե Վարժապետեան, Տիար Ալիս Ծիգմեճեան, Տիար Սեդա Թերզեան, Տիար Պերճ Թերզեան, Տիար Օննիկ Պլըքտանեան՝ ելոյթի պահուն, Տիար Արշո Պլըքտանեան, Տիար Արաքսի Տօվլէթեան, Տիար Նորայր Տօվլէթեան:

2000-2001

2001-2002

2002-2003

Ե. Նախակրթարան

1- Գարոլին Շուշանեան Գալ. Ազգ. Վար.	98.6%	1- Բիրթա Չաքարեան Նուպ. Ազգ. Վար.	94.7%	1- Վարդան Շուշանեան Գալ. Ազգ. Վար.	96.1%
2- Ալեն Ղազարեան Գալ. Ազգ. Վար.	95.7%	2- Զրիս Շահրոզեան Գալ. Ազգ. Վար.	91.1%	2- Մարի Պոյաճեան Նուպ. Ազգ. Վար.	96.1%
3- Թալին Սարգիս Նուպ. Ազգ. Վար.	95.1%	3- Անթուան Թազա Տը Լա Սալ	91.1%	3- Անայիս Ուանիս Our Lady of Perpetual Succour School	96.0%
4- Տարոն Կապէյեան Նուպ. Ազգ. Վար.	94%			4- Դանիա Զիւքճեան Sacre-Coeur	91.1%
5- Մայքըլ ժամկոչեան Գալ. Ազգ. Վար.	90.6%				

Գ. Պատրաստական

1- Թալին Պարութճեան Գալ. Ազգ. Վար.	93.6%	1- Նարինէ Աւետանեան Նուպ. Ազգ. Վար.	91.7%	1- Նանսի Անիս Նուպ. Ազգ. Վար.	90.8%
2- Նաթալի Գոչունեան Նուպ. Ազգ. Վար.	92.5%				

Գ. Երկրորդական

1- Անի Օհանեսեան Նուպ. Ազգ. Վար.	98.8%	1- Լուսի Գասապեան Նուպ. Ազգ. Վար.	98.8%	1- Արփի Խաչերեան Ramses College	96.95%
2- Ռուբինա Ասլանեան Նուպ. Ազգ. Վար.	98.8%	2- Մարկրիթ Պէնեան Նուպ. Ազգ. Վար.	95.7%	2- Ներմին Թուխթարեան Նուպ. Ազգ. Վար.	91.00%
3- Արփինէ Շապոյեան Նուպ. Ազգ. Վար.	98.6%	3- Ալին Ասլանեան Նուպ. Ազգ. Վար.	94.6%	3- Նորա Անիս Նուպ. Ազգ. Վար.	90.10%
		4- Թալին Արթինեան Գալ. Ազգ. Վար.	94.4%		
		5- Գեղամ ճղալեան Ժեզուիթ	94.4%		
		6- Հուրի Պալթայեան Պող. Ազգ. Վար.	92.3%		
		7- Արթո Պլըքտանեան Ժեզուիթ	91.8%		
		8- Մանուէլ Աւետիսեան Նուպ. Ազգ. Վար.	90.6%		

I G C S E

1- Չաքարեան Այգ		1- Յովհաննէս Զիւլիանճեան 115.6%		1- Անայիս Միքայէլեան Dar El Tarbiah	108.5%

Համալսարան

1- Աւագեան Ժան Փիեր Գերագանց		1- Ալին Նազաշեան Գերագանց		1- Զրիսթին Սոլոմոն Շատ լաւ	
2- Թրայեան Լորնա Շատ Լաւ		2- Նաթալի Ասլանեան Գերագանց			
		3- Արմէն Վարժապետեան Շատ լաւ			

ՀԲԸՄ-ի Գահիրեի Վարչութիւնը «Սաթենիկ Ծ. Չագըր» հիմնադրամի «Ուսումնական Գերազանցութեան Վկայագիր» ստացած Գահիրեի ուսանողներուն հետ:

Տիար Օսնիկ Պլըքտանեան Դանիա Զիրքճեանին մրցանակը յանձնած պահուն:

Տիար Օսնիկ Պլըքտանեան կը շնորհաւորէ Նորա Անիսը:

Տիար Մարտիկ Պալաեան կը շնորհաւորէ Վարդան Շուշանեանը:

Տիար Նորայր Տեօվէթեան Ներմին Թուխթարեանի կը յանձնէ մրցանակն ու վկայագիրը:

Տիար Միսաք Չէչճեանեան Մարի Պոյաճեանի կը յանձնէ վկայագիրն ու մրցանակը:

Տիար Զրիստափոր Միքայէլեան կը շնորհաւորէ Անայիս Միքայէլեանը:

Տիար Զրիստափոր Միքայէլեան Անայիս Օգորիսիսն վկայագիրը յանձնած պահուն:

Օրդ. Սոնա Մարգարեան Նանի Էտուարին կը յանձնէ վկայագիրն ու մրցանակը:

Տիար Կարո Վարժապետեան Արփի Խաչերեանի կը յանձնէ վկայագիրն ու մրցանակը:

ԱՂԵՔԱՆՈՐԻԱ

Երրորդ տարին ըլլալով ԶԲԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղը եգիպտահայ գերագանցիկ ուսանողութիւնը կը պարգեւատրէ, Սաթենիկ Ճ. Զագըր Զիմաւորամի «Ուսումնական Գերագանցութեան Վկայագիր»-ով եւ նիւթական մրցանակով:

Կիրակի, 30 Նոյեմբեր 2003-ի երեկոյեան Աղեքսանդրիա ժամանեցին Գահիրեի ԶԲԸՄ-ի Մասնաճիւղին ատենապետ՝ տիար ՕՆՆԻԿ Պլըքտանեան եւ Նոյն մասնաճիւղի վարչութեան անդամ Տոքթ. Ճորճ Սիմոնեան, որոնք դիմաւորուեցան ԶԲԸՄ Աղեքսանդրիոյ մասնաճիւղին պատուոյ ատենապետ՝ տիար Վահան Ալեքսանեանի, ատենապետ՝ տիար Սարգիս Վարձպետեանի եւ վարչութեան անդամներուն կողմէ:

Գերագանցիկներու ծնողներէն եւ ընտանեկան պարագաներէն զատ ներկայ էին Աղեքսանդրիոյ Առաջնորդական Փոխանորդ Արժ. Տէր Գրիգոր քնյ. Սուրատեան եւ երիցուհին, Բաղաքական Ժողովի ատենապետ՝ տիար Վահէ Պէտօհանեան եւ ազնուփայլ տիկինը, Պօղոսեան Ազգային Վարժարանի Զոգաբարձութեան ատենապետ Տոքթ. Արմէն Գավուքճեան, Նոյն վարժարանի տնօրէնուհի օրդ. Շուշան Կանիմեան, Նոյնպէս վարժարանին նախկին տնօրէնուհին՝ տիկին Պերճուհի Ներսեսեան:

Բացման հակիրճ խօսքով ելոյթ ունեցաւ Սիւթեանս փոխ - ատենապետ Տոքթ. Կարապետ Անսուրեան, շնորհաւորեց գերագանցիկները եւ անոնց ծնողները ու հրաւիրեց Գահիրեի ԶԲԸՄ-ի ատենապետ՝ տիար ՕՆՆԻԿ Պլըքտանեանը, իր խօսքը արտասանելու ներկայ հասարակութեան եւ ի մասնաւորի մեր պատանի սերունդին:

Ան իր հակիրճ ելոյթին

մէջ ի միջի այլոց յորդորեց երիտասարդները որ իրենց աշխատութեան բաժինը բերեն մեր մշակութային սրահներուն, եկեղեցիին, վարժարանին, մէկ խօսքով՝ օգտակար հանդիսանան հայ ազգին:

Ապա ներկայացուեցաւ տիար ՕՆՆԻԿ Պլըքտանեանի կողմէ տրամադրուած տեսաերիզ մը, որ կը ներկայացնէր հայ ժողովուրդի պատմութիւնը՝ անցեալէն մինչեւ այսօր:

Տեսաերիզը մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծեց ու գնահատուեցաւ ներկայ հասարակութեան կողմէ:

Յուցադրութենէն ետք, տեղի ունեցաւ 2002-2003 ուսումնական տարեշրջանի Աղեքսանդրահայ գերագանցիկ ուսանողութեան պարգեւատրումը: Անոնք հանգամանաւոր անձերու կողմէ ստացան ԶԲԸՄ-ի «Ուսումնական Գերագանցութեան Վկայագիր»-ը, Նուրբ մը ու նիւթական մրցանակ:

Արժանապատիւ Տէր Գրիգոր քնյ. Սուրատեան պահպանիչով փակեց օրուայ հանդիսութիւնը:

Ներկաները ճաշակով յարողարուած սեղանին շուրջ հիրաւսիրուեցան թէյով, քաղցրաւենիներով եւ աղէղէներով որոնց պատրաստութիւնը յանձն առած էր Սիւթեան ժրաջան Տիկնանց Յանձնախումբը:

Չուարթ եւ գոհ մթնոլորտի մէջ ներկաները իրաժէշտ առին սրահէն:

Ստորեւ կը ներկայացնենք Աղեքսանդրիոյ 2000 - 2001, 2001-2002 եւ 2002 - 2003 տարեշրջաններու գերագանցիկ հայ ուսանող ուսանողուհիներու ցանկը եւ իրենց աւարտած ուսումնական հանգրուանները:

Թղթակից

Աղեքսանդրիոյ գերագանցիկները եւ Աղեքսանդրիոյ վարչականներէն ձախին՝ Տոքթ. Կ. Անսուրեան եւ Տիար Ս. Վարձպետեան, Նստած՝ Օրդ. Շ. Կանիմեան, Տիար ՕՆՆԻԿ Պլըքտանեան, Արժ. Տէր Գրիգոր քնյ. Սուրատեան եւ Տիկին Ս. Ներսիսեան՝ աջին:

Տիար Սարգիս Վարձպետեան Տիկին Սիրանոսա Չարպիանէլեանին կը յանձնէ անոր աղջկան՝ Զամէլիա - Կիքթորիա Չարպիանէլեանին վկայագիրը եւ մրցանակը:

Տիար ՕՆՆԻԿ Պլըքտանեան գերագանցիկ ժիրայր Պէտօհանեանին կը յանձնէ վկայագիրը եւ մրցանակը:

Գերագանցիկ Զրանդ Գավուքճեան Տիար Վահէ Պէտօհանեանէն կը ստանայ վկայագիրը եւ մրցանակը:

Օրդ. Շուշան Կանիմեան կը շնորհաւորէ գերագանցիկ Մայք Լէյլէեանը:

2000-2001	2001-2002	2002-2003
Ե. Նախակրթարան		
1. Իվան Միսքճեան 97.1% Պոլ. Ազգ. Վար.	1- Յովիկ Գանձեան 93.7% Պոլ. Ազգ. Վար.	1- Ժիրայր Պէնսոհանեան 92.85% Պոլ. Ազգ. Վար.
2. Բաֆֆի Հալաճեան 97.1% Պոլ. Ազգ. Վար.	2- Մանուէլ Խունկանեան 90.5% Պոլ. Ազգ. Վար.	2- Կարէն Մոմճեան 92.00% Պոլ. Ազգ. Վար.
3. Լեւոն Եսայեան 91.1% Պոլ. Ազգ. Վար.		
4. Զրիսթին Մանուկեան 91.1% Պոլ. Ազգ. Վար.		
Գ. Պատրաստական		
	1- Ալէն Ժոզէֆ 93.2% Պոլ. Ազգ. Վար.	
	2- Զրիսթին Փափազեան 90.4% Պոլ. Ազգ. Վար.	
	3- Դալար Պէնսոհանեան 90.0% Պոլ. Ազգ. Վար.	
Գ. Երկրորդական		
	1- Զրիստափոր Գանձեան 94.7% Պոլ. Ազգ. Վար.	1- Մայք Լէյլէկեան 97.30% Պոլ. Ազգ. Վար.
		2- Հրանդ Գավուքճեան 94.02% Պոլ. Ազգ. Վար.
I G C S E		
1. Այգ Գալայճեան	1- Դանիա Արթինեան 92.5%	1- Մերի Գարթալեան 112.50%
2. Լորա Խանճեան		2- Նորայր Պէնսոհանեան 107%
Համալսարան		
	1- Նորա Շահպազեան Շատ լաւ	1- Բամելիա-Վիքթորիա Չարպահանելեան Գերազանց

Արժ. Տէր Գրիգոր Քիւյ. Մուրատեան գերագանցիկ Կարէն Մոմճեանին կը յանձնէ վկայագիրը եւ մրցանակը:

Գերագանցիկ Մերի Գարթալեան Տիկին Սրբուհի Ներսիսեանէն կը ստանայ վկայագիրը եւ մրցանակը:

Տոքթ. Արմէն Գավուքճեան գերագանցիկ Նորայր Պէնսոհանեանին կը յանձնէ վկայագիրը եւ մրցանակը:

ՀԲԸՄ-ի Գահիրէի Վարչութեան ատենապետ Տիար Օննիկ Պըքտանեան ելոյթի պահուն նկարին մէջ կ'երեւին Տիար Սարգիս Վարձպետեան, Արժ. Տէր Գրիգոր Քիւյ. Մուրատեան եւ Տիար Վահան Ալեքսանեան:

«ԱՐԵՒԻԿ» ԱՅՐԲԵՆԱՐԱՆ

Այս հրատարակությունը որուն մասին կ'ուզենք անդրադառնալ, գիրք չէ, այլ CD-ROM խտասալիկ՝ որուն վրայ արձանագրուած է հայերէն համակարգչային առաջին դասընթացքը:

Երբ կը գետեղես խտասալիկը, կը միացնես համակարգիչը եւ կը սկսիս առաջին դասը, պատահաբար վրայ, երգի հնչիւններուն տակ մշուշապատ Արարատը իրենց ետին կը սկսին տողագցել հայերէն լեզուին 38 տառերը ու կը կանգնին կողք կողքի:

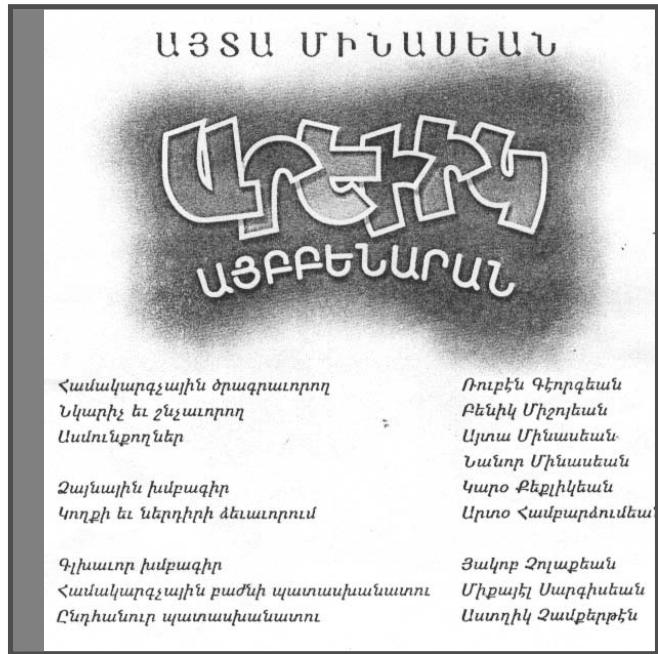
Իւրաքանչիւր տառ որուն կ'ուզես ծանօթանալ, պարելով կու գայ ու կը ներկայացնէ ինքզինք: Կու տայ անունը, հնչիւնը, գրելաձեւը՝ գլխագիր եւ փոքրագիր, իրմով գրուող բառեր իրենց պատկերներով եւ այն ամէնը որ առնչուած է իրեն:

Խտասալիկ գունաւոր դասագիրքին ծանօթացումէն ետք կան գրավարժութեան եւ խաղերու բաժինները, բոլորն ալ գեղեցիկ գոյներով պատկերագարողուած: Իւրաքանչիւր բաժինին կ'ընկերակցին ուսուցչուհիին հրահանգները յստակ առոգանութեամբ: Միալեւու պարագային ան կը խնդրէ քեզմէ կրկնել հրահանգը, իսկ երբ ճիշտ ես՝ կը ստանաս գնահատականդ՝ «ճիշտ ես», կեցցես»:

Եւ այսպէս երբ 38 տառերը ներկայացած են արդէն, կ'ունենաս որոշ չափով տարրական ծանօթութիւններ հայերէն լեզուին մասին: «Արեւիկ» համակարգչային դասընթացքին ծրագիրը կը պարտինք անոր ընդհանուր պատասխանատու Աստղիկ Չամբերթեանին, երեք մանկավարժներու եւ անոնց գործակցող աշխատակիցներուն, որոնք կը գործեն Յակոբ Չոլաքեանի ղեկավարութեամբ, իսկ համակարգչային ծրագրումի իրագործումը Միքայել Սարգիսեանի կողմէ ղեկավարուած այլ խումբ մը աշխատակիցներու, հովանաւորութեամբ Բերիոյ Թեմի Ազգային Առաջնորդարանին:

Այս շնորհակալ հրատարակութեան նախածեռնած է Գալուստ Կիւլպէնկեան Յիմնարկութեան հայկական բաժինը, որուն հիմնական մտահոգութիւնն ու առաքելութիւնը սփիւռքի գաղթօճախներուն գոյատեւումն է ու յառաջընթացը:

Հայաստանի մէջ քրիստոնէութիւնը իբրեւ

պետական կրօն հաստատումին 1700-ամեակին առթիւ, հիմնարկութիւնը Միջին Արեւելքի վարժարանները օժտած էր համակարգիչներով եւ ապա՝ որպէս շարունակութիւն այդ քայլին, նախածեռնած համակարգչային դասընթացքներու ծրագիրներու պատրաստութեան:

Համաձայն ծրագիրին ընդհանուր պատասխանատուին այս ծրագիրը ունի երեք մակարդակ՝ նախակրթարան, միջնակարգ եւ երկրորդական ու քայլ առ քայլ կը զարգացնէ ընթերցանութիւնը եւ ուսանողը կ'օժտէ քերականական, շարահիւսական եւ ուղղագրական հետզհետէ խորացող գիտելիքներով: Հայոց գիրերու ստեղծման 1600-ամեակին առիթով «Արեւիկ» համակարգչային դասընթացքը ձօնուած է հայերէնի առաջին ուսուցիչ Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի:

Կը յուսանք որ ոչ միայն դպրոցները, այլ նաեւ իւրաքանչիւր հայ ընտանիք նախանձախընդիր կ'ըլլայ ունենալու այս խտասալիկը եւ հետեւելով դասընթացքին, կարճ ժամանակի մէջ կը սորվի իր մայրենին:

Շնորհակալութիւն, յարատեւութիւն եւ յաջողութիւն ձեռնարկող, հովանաւորող, ծրագրող եւ իրականացնող բոլոր բոլորին:

«Տ.»

ՀԱՐԱ ՆՈՒՊԱՐ

ԿԱՂԱՆԴ ՊԱՊԱՆ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

Այս տարի եւս Կաղանդ Պապան չմոռցաւ այցելելու ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ մարզարանի փոքրիկներուն: Ուրբաթ, 26 Դեկտեմբերի ժամը 4:00-ին էր Կաղանդ Պապային ժամադրութիւնը: Սակայն մինչեւ Կաղանդ Պապային գալը, պէտք էր սպասել քանի մը ժամ, որ վստահօրէն փոքրիկներուն համար թուեցաւ շատ երկար:

Ժամը 1:00-ին արդէն փոքրիկները իրենց ծնողներուն հետ մարզարանն էին: Անոնք եկած էին ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի տիկիներուն պատրաստած ամենամեայ կաղանդի անուշեղէններու պագարին ներկայ գըտնուելու, ապա՝ ճաշելու եւ յետոյ միայն դիմաւորելու Կաղանդ Պապուկը:

Օրուան պագարին նախագահուի Տիկին Ասիա Սիմոնեան կտրելով սրահին դուռին ազուցուած ժապաւենը, բացումը կատարեց պագարին: Անուշեղէններով, թփիկով, քաթաներով եւ այլ թխուածքներով ծանրաբեռնուած սեղանները պարպուեցան: Շուտով, ճաշի սեղաններուն շուրջ հաւաքուած տիկիներուն միջեւ աշխոյժ խօսակցութիւն

մը ծայր տուաւ գնուած եւ համտեսուած անուշեղէններուն մասին: Կամաց-կամաց այրեր միացան իրենց տիկիներուն ճաշելու համար, ժամերը անցան եւ հասաւ փոքրիկներուն սպասած պահը:

«Կաղանդ Պապան եկաւ», «Կաղանդ Պապան»: Սովորական դարձած սակայն միշտ փնտռուած ու սպասուած վայրկեաններ, բոլորին համար, մեծ թէ փոքր: Կաղանդ Պապան իր դերին մէջ էր, փոքրիկներէն ոմանք ուրախ էին ուրիշներ վախցած, ոմանք կ'երգէին, ուրիշներ կը ծափէին, բայց բոլորն ալ կը սպասէին առնելու իրենց նուէրները:

Այս տարի Կաղանդ Պապան լաւ գաղափարը ունեցած էր իւրաքանչիւր փոքրիկի նուիրելու անձեռոցներ, որոնց վրայ գրուած էր «ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ»: Նուէրը խորհրդանշական էր եւ կ'արժէ գայն պահել որպէս յիշատակ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի 2004-ի Կաղանդ Պապուկէն:

Թ.

ԱԶԴ

1 Դեկտեմբեր 2003-ին, ՀԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղին գրասենեակը փոխադրուեցաւ Զելիոպոլիս, ուր կը շարունակէ տանիլ իր գործունեութիւնը ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9.00-4.00, բացի Կիրակի օրերէն:

Նոր գրասենեակին հասցէն է 26 Մուրատ Պէք փողոց, Զելիոպոլիս
Հեռաձայն 2916444 - 4151127 - 4152478
Հեռապատճէն 2916916

ՀԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովին գրասենեակը կը մնայ իր նախկին վայրին մէջ:
Հեռաձայն 5931555
Հեռապատճէն 5919636

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ

ԾՆՈՒՆԴ

- Տուպայի մէջ 9 Նոյեմբեր 2003–ին լոյս աշխարհ եկան Փաթիլն ու Դանիէլը, հըր-ճուանք եւ ուրախութիւն պար եւելով իրենց ծնողքին՝ Տէր եւ Տիկին Կարէն եւ Սօսի ճռճեաններուն ու հարազատներուն:

Ձերմապէս կը ջնորհաւորենք Նորածիններուն ծնողները եւ Մեծ ծնողները՝ Գահիրէի ԶԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ երկարամեայ ատենապետ՝ Տէր եւ Տիկին Զրաջ Սիմոնեանը եւ Աղեքսանդրիոյ ԶԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ երկարամեայ վարչական անդամ՝ Տէր եւ Տիկին Դանիէլ ճռճեանը:

- Տէր եւ Տիկին Բիթրը եւ Թալին Կապալլահ 16 Դեկտեմբեր 2003–ին բախտաւորուեցան մանչ զաւակով մը, զոր անուանեցին Կարի:

Մեր զերմ ջնորհաւորութիւնները Կարիի ծնողքին, Մեծ ծնողներուն՝ Տէր եւ Տիկին Կայծ Թուֆայեանի եւ Տէր եւ Տիկին Ֆարիտ Կապալլայի:

Կը ջնորհաւորենք Նաեւ Կարիի Մեծ ծնողներուն ծնողները՝ Զելիպպոլսոյ ԶԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ հիմնադիրներէն, այժմ ԶԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ պատուոյ Նախագահ՝ Տէր եւ Տիկին Զրանդ Թուֆայեանը եւ ԶԲԸՄ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի Նախկին անդամ՝ Տէր եւ Տիկին Յակոբ Զամբիկեանն ու իրենց դուստրը՝ Նայիրին:

Երեք Նորածիններուն կը մաղթենք ամբողջ կեանք մը ժպիտ եւ ուրախութիւն:

ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սրտի խորունկ ցառով կ'արձանա ղենք մահը ՀԲԸՄ–ի Ե Խպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի անդամ՝ Յակոբ Մար արեանի, որ տեղի ունեցաւ 11 Դեկտեմբեր 2003–ին:

Նոյնպէս կը ուժենք մահը հան ուցեալ Յակոբ Մար արեանի տիկնոջ՝ Ալիսի, որ տեղի ունեցած է 1 Յունուար 2004–ին:

Այս տխուր առիթներով կը ցաւակցինք հանգուցեալներուն դստեր՝ ԶԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղի վարչական անդամ Օր. Սոնա Մարգարեանին, փեսային եւ դստեր Տէր եւ Տիկին Ռուբէն եւ Սիլվա Թերզիպաջեաններուն, թոռներուն՝ Գեղամի եւ Վարդանի եւ բոլոր հարազատներուն:

Թող հանգուցեալներուն բարի յիշատակը սփոփէ ու մխիթարէ իրենց հարազատները:

